

INFORMAČNÍ
SERVIS

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
27. ROČNÍK
ČÍSLO 2/2019

<http://www.smocr.cz>

**Ohlédnutí
za krajskými
setkáními**

**Stát by měl
dofinancovat
sociální
služby**

**Zůstane
samospráva
samosprávou?**

XVII. sněm Svazu zvolí novou Radu

Sněm Svazu již za několik dní

Ohlédneme se za uplynulými 30 lety

Kdy: 23. a 24. květen 2019

Kde: Clarion Congress hotel Ostrava

Již téměř 30 let Svaz měst a obcí ČR hájí zájmy samosprávy a prosazuje oprávněné požadavky obcí a měst. Za uplynulými lety a významnými mezníky v činnosti Svazu se společně ohlédneme na XVII. sněmu Svazu v Ostravě. Sněm také:

- určí priority a hlavní směry činnosti Svazu
- zvolí členy Rady, kteří vás budou na půdě Svazu zastupovat v dalších čtyřech letech, následně bude zvoleno nové vedení Svazu, tedy předseda, místopředsedové a ostatní členové Předsednictva

Máte své kandidáty do Rady? Pak neváhejte a přijďte je podpořit. Využijte také možnosti vyjádřit svůj názor nejen před svými kolegy z různých koutů republiky, ale i před významnými hosty.

XVII. sněm Svazu podporuje statutární město Ostrava.

OSTRAVA!!!

Pozvání na Sněm přijal prezident republiky MILOŠ ZEMAN a další významní hosté. Mezi nimi premiér ANDREJ BABIŠ, ministryně pro místní rozvoj KLÁRA DOSTÁLOVÁ, ministr vnitra JAN HAMÁČEK, ministr zdravotnictví ADAM VOJTĚCH, ministr školství ROBERT PLAGA, ministr zemědělství MIROSLAV TOMAN, chybět nebude ani předsedkyně Asociace krajů, hejtmanka Karlovarského kraje, poslankyně JANA MRAČKOVÁ VILDUMETZOVÁ.

Podle našich dosavadních informací se do Ostravy chystají také ministr obrany LUBOMÍR METNAR nebo ministryně práce a sociálních věcí JANA MALÁČOVÁ a mnozí poslanci a senátoři.

Nenechte propadnout svůj hlas a pomozte zajistit usnášeníschopnost Sněmu

Pokud se z různých důvodů nemůžete Sněmu zúčastnit, vyplňte prosím formulář ZPLNOMOCNĚNÍ, který jste obdrželi v minulém čísle našeho zpravodaje a najdete ho i na stránkách Svazu www.smocr.cz, a dejte nějakému kolegovi svůj hlas. Pomůžete tak zajistit usnášeníschopnost Sněmu, což je velmi důležité pro další fungování Svazu.

Nominace na členy Rady najdete na našem webu, sledujte tedy stránky www.smocr.cz.

Zveme vás samozřejmě i na společenský večer, který bude doprovázet cimbálová muzika Jury Petřů a kapela Kanci paní nadlesní.

Na shledanou v Ostravě!

Ilustrační foto z XV. sněmu, Plzeň, 2017

Delegáti Sněmu zvolí nové vedení Svazu měst a obcí ČR

Milé kolegyně a kolegové,

těším se, že se společně uvidíme na již XVII. sněmu Svazu měst a obcí, který se bude konat ve dnech 23. a 24. května 2019 v Ostravě. Bude volební. Delegáti Sněmu zvolí Radu Svazu, a ta pak předsedu, místopředsedy a členy Předsednictva, jež vzejdou z nominací jednotlivých komor.

Letos to je právě 30 let v novodobé historii Svazu, kdy hájíme zájmy měst a obcí. V posledních dvou letech jsme opět a usilovně bojovali za finanční samostatnost měst a obcí, za jejich samostatnost v plném rozsahu, tak jak je zaručena Ústavou. Neustálý příval nové legislativy pečlivě hlídáme a v případě, že by nově přijatým zákonem měla být ohrožena územní samospráva, uplatňujeme zásadní připomínky. Je smutné, že se musíme k některým návrhům opětovně vracet a ukazovat na jejich nadbytečnost, nesmyslnost a neoprávněný zásah do Ústavou garantované samostatnosti územní samosprávy. Je vysilující do nekonečna opakovat, že další kontrolu obce nepotřebují. Proč přidávat nejlépe hospodařícím subjektům veřejné správy, jejichž představitelé – starostky a starostové – jsou nejdůvěryhodnějšími veřejnými činiteli, další byrokratické povinnosti a zátěž. Naopak mě těší, že máme na své straně Senát, který jednoznačně a možná i jednomyslně konstatuje povinnost státu odstranit duplicity a multiplicity kontrol.

Rekodifikace stavebního práva rezonuje mezi obcemi i Ministerstvem pro místní rozvoj. Předsednictvo Svazu přijalo usnesení, které jednoznačně podporuje zrychlení procesu povolení stavby, ale zásadně nesouhlasí s institucionálními změnami, které věcný záměr zákona obsahuje. Vznikem jednoho Nejvyššího stavebního úřadu by došlo ke zrušení další části ze smíšeného modelu veřejné správy. Na mnohých obcích je však tento léty ověřený model velmi efektivní v rámci specializace kvalifikovaných úředníků. Kvalitních zaměstnanců ve veřejné správě stále není dostatek. Na jednu stranu Ministerstvo pro místní rozvoj počítá s tím, že úřady zůstanou tam, kde jsou, a na druhou stranu předpokládá, že budou v jednom úřadě a že se lépe domluví mezi sebou. Představa, že když bu-

dou pracovat pod hlavičkou jiné instituce, tak že budou rozhodovat jinak, je iluzorní, stejně jako představa že přejdou do Nejvyššího stavebního úřadu. V neposlední řadě ještě ani nejsou známé finanční náklady, které by s takto rozsáhlou změnou byly spojeny.

Společně se vzděláváme. Pravidelně pořádáme právní a finanční konference. Letošní právní konference se z různých úhlů pohledu zabírala tématem odpovědnosti zastupitelů. V tomto tématu budeme pokračovat i na podzim v rámci seminářů, které pořádáme s Nejvyšším státním zastupitelstvím. Bohužel mediální obraz zastupitelů je stále zkreslován a kriminalizován. Opak je ale pravdou. Dle statistických dat pouhé 0,03 % podaných oznámení končí odsuzujícím rozsudkem. Avšak pro každého je velmi nepříjemné a ničí mu život, pokud musí docházet na Policii ČR, podávat vysvětlení k oznámením, které může napsat a podat kdokoli i anonymně. Naše zastupitele se snažíme neustále vzdělávat, aby dokázali možným pochybením jednak předcházet, případně se i účinně bránit. Jako základní přehled o fungování veřejné správy a orientaci v právním rámci jsme vydali publikaci Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018. Dlouhodobě provozujeme také právní poradnu pro naše členy.

Čeká nás ale další etapa naší dlouhé cesty starostovského poslání. Svaz musí být silný, aby dokázal rychle a včas bránit zájmy obcí a měst naší země. Jeho představitelé musí mít sílu, inspiraci a zpětnou vazbu svých členů, aby byli úspěšní v prosazování podstatných návrhů ve prospěch našich samospráv. Společně to dokážeme.

František Lukl
váš předseda

Krátké zprávy	4
Svaz strategickým partnerem vlády	5
Pošta Partner – nově a jednodušeji?	7
Z krajských setkání	8
Zůstane samospráva samosprávou?	16
Stát by měl dofinancovat sociální služby	18
Odpadové hospodářství	20
Kaly z čističek odpadních vod – co s nimi?	22
Projekty CSS a ESO	23
Připomínkujeme	25
Jak vypudit bezdomovce z městských center?	26
Starosti starostů	27
Zeptali jste se...	28
Z mezinárodních aktivit	30
Z jednání orgánů Svazu	36
Soutěže	38

UPOZORNĚNÍ

V INS č. 1 došlo k tiskové chybě. V tiráži byl chybně uveden vydavatel zpravodaje. Od 1. 1. 2019 je vydavatelem Svaz měst a obcí ČR.

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3050 ks zdarma
Vydává SMO ČR
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz
mobil: 603 554 180

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.
Uzávěrka tohoto čísla 23. 4. 2019.
MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Lenka Zgrajová

INS

Obce budou bez pokut. Sněmovna přijala návrh zákona o zpracování osobních údajů

12. březen 2019, Praha

Sněmovna se v březnu opětovně věnovala návrhu zákona o zpracování osobních údajů, který byl vrácen Senátem s návrhem nulových sankcí pro obce. Na proscovém jednání původně snížila maximální pokuty pro malé obce na 5 000, resp. 15 000 korun, nyní však souhlasila se senátní verzí, která pokuty pro obce úplně vypustila. Prezident republiky zákon podepsal.

Z jednání Komise Rady AK ČR pro veřejnou správu a legislativu

14. – 15. březen 2019, Hradec Králové

Zástupce Svazu se jako stálý host účastní jednání Komise Rady AK ČR pro veřejnou správu a legislativu. Na březnovém jednání byla diskutována koncepce – Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 a její návrhová část. Zástupci krajských úřadů představili náměty na technické úpravy volebních zákonů, které postoupili k využití Ministerstvu vnitra. Projednáván byl i návrh zákona o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a návrh zákonodárné iniciativy Moravskoslezského kraje na změnu zákona č. 114/1992 Sb., která cílí na řešení problematiky jmelí bílého pravého jako expanzivního druhu. Zmíněna byla i příprava zákonodárné iniciativy hl. města Prahy k novele zákona o nakládání s majetkem státu. Opětovně bylo konstatováno, že rovněž kraje odmítají institucionální změnu stavebního práva. Na jednání jako hosté vystoupili rovněž zástupci Ministerstva vnitra. Kraje i obce se shodují v tom, že spojený model výkonu veřejné správy je funkční a není důvod k razantním zásahům, které ohrožují jeho podstatu.

Mapování strategické práce v institucích veřejné správy

18. březen 2019, Praha

Ministerstvo pro místní rozvoj uspořádalo konferenci ke strategické práci v rámci projektu Mapování strategické práce v institucích veřejné správy. Z příspěvků na konferenci vyplynulo, že zásadním problémem je nedostatečná metodika strategického plánování, fluktuace zaměstnanců, nedostatek vzdělávacích

akcí a finanční podpory. Bylo upozorněno na podchycení nejen samotné strategické části práce, ale i její analytické části, z níž je třeba vyvodit závěry a doporučení. Ministerstvo vyzvalo obce, aby neváhaly a v případě potřeby se na něj obracely s žádostí o metodickou pomoc. Přednášející akcentovali zohledňování hlediska prioritizace a udržitelnosti (zejména z pohledu SEA). Veškeré informace ke konferenci, i ke strategickému plánování jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj pod záložkou Portál strategické práce v České republice, kde lze nalézt řadu informací k této problematice včetně kontaktů, na něž se lze v případě dotazů obrátit. Zajisté stojí za zmínku i internetová stránka www.obcepro.cz, na níž lze najít řadu informací k tvorbě programů rozvoje obce. Závěrem přednášející konstatovali, že není problémem strategii vytvořit, ale implementovat ji.

Stát dá obcím miliardu na rozvoj nájemního bydlení

20. březen 2019, Praha

Stát v rámci Státního fondu rozvoje bydlení vyčlenil pro rok 2019 miliardu korun na rozvoj nájemního bydlení obcí. Byty by se podle ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové mohly začít stavět už v září. Cílem je umožnit obcím vytvořit nebo

rozšířit obecní nájemní fond. Kritéria pro nájemní bydlení si určí sami starostové a součástí výstavby budou i sociální byty. Vláda nařízení schválila. Stavby by se mohly zahájit v září až říjnu.

Veletrh bydlení opět v Letňanech

21. až 24. březen 2019, Praha - Letňany

Ve veletržním areálu PVA EXPO PRAHA v Letňanech se konal 26. veletrh bydlení, stavby a rekonstrukcí pod názvem FOR HABITAT, jemuž Svaz měst a obcí poskytl záštitu. Souběžně s tímto veletrhem

proběhl i veletrh FOR GARDEN, FOR INTERIOR, DESIGN SHAKER 2019, BYDLENÍ NOVÉ PROJEKTY a SVĚTLO V ARCHITECTURE. Na akci bylo možné spatřit nejen novinky ze stavebnictví, ale i například novinky v oblasti zahradní a komunální techniky, venkovního i interiérového nábytku, nových projektů bydlení nebo svídel a osvětlení. Velkým přínosem byla rovněž možnost diskutovat s odborníky z řad vystavovatelů a informovat se o nových možnostech řešení v jednotlivých oborech. Členové Svazu mají na vybrané akce pořádané společností ABF, a. s. v PVA EXPO PRAHA vstup zdarma. Podrobnější informace lze vždy před akcemi nalézt jak v Elektronickém zpravodaji, tak na webových či facebookových stránkách Svazu.

Svaz na jednání s ministrem školství požádal o výkladové stanovisko k novele zákona o podpoře sportu

9. duben 2019, Praha

Svaz na jednání s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Robertem Plagou a náměstkem pro sport Karlem Kovářem uplatnil požadavek, aby Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhotovilo výkladové stanovisko k novele zákona o podpoře sportu, kterým byla dána obcím povinnost vypracovat Plán sportu. Jednání se za Svaz zúčastnila výkonná ředitelka Radka Vladyková. Ze stanoviska by mělo být zřejmé, pokud obce a města budou mít ve svém strategickém rozvojovém plánu i zpracovaný plán sportu se všemi náležitostmi, které požaduje zákon, zda to bude dostačující a nebude nutné zpracovávat samostatný plán sportu. Ministr vypracování stanoviska přislíbil po konzultaci s právním odborem. Dále bylo projednáváno téma dotace do sportu. Bylo zdůrazněno, že kromě podpory mládežnického sportu je třeba podporovat také sportovní organizace, které se věnují seniorům.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Svaz strategickým partnerem vlády

Rekodifikace stavebního zákona, otázka kontroly, vyjasnění pozice Nejvyššího kontrolního úřadu a problematika financování. To jsou některá ze zásadních témat, kterým se věnovali členové Předsednictva Svazu na jednání s premiérem Andrejem Babišem a členy jeho vlády. Setkání se uskutečnilo ve středu 20. března 2019 na půdě Úřadu vlády ČR ve Strakově akademii. Opětovně byla potvrzena pozice Svazu jako významného vládního partnera při řešení zásadních společenských a legislativních otázek.

Předseda Svazu a starosta města Kyjov František Lukl se hned na úvod jednání s premiérem Andrejem Babišem shodli na nutnosti **rekodifikace stavebního zákona** z dílny Ministerstva pro místní rozvoj tak, aby došlo ke zjednodušení a zrychlení povolování staveb. „Před stavebníkem je několik desítek úřadů a subjektů, které stavbu posuzují. Slučme je dohromady, stavební úřad by rozhodoval na základě jednoho dokumentu,“ shrnul podstatu problému na tiskové konferenci na závěr společného setkání František Lukl a doplnil: „Řešením je i cesta digitalizace – at obíhá formulář, ne lidé.“ Při přípravě rekodifikace stavebního zákona však Svaz vyjádřil zásadní nesouhlas s tím, aby úředníci stavebních úřadů přešli pod navrhovaný Nejvyšší stavební úřad. „Nejsme zcela přesvědčeni, že by tato změna prospěla zrychlení stavebního řízení, kromě toho všichni úředníci nebudou chtít přejít z měst a obcí pod státní službu,“ vysvětloval František Lukl. Toto řešení navíc nemá jednoznačnou podporu ani napříč vládou. Zástupci Svazu však ocenili snahu ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové toto téma otevřeně diskutovat, např. formou kulatých stolů se samosprávou. Dodejme, že rekodifikace stavebního zákona byla také hlavním diskutujícím tématem krajských setkání.

Z oblasti financování obcí a možných úvah nad případnou **změnou rozpočtového určení daní (RUD)** se v kontextu budoucího demografického vývoje, kdy narůstá podíl seniorské populace, rozvinula na vládě diskuse, jak zajistit důstojné podmínky pro život seniorů v obcích, ať již díky péči v ob-

ních pobytových zařízeních nebo s pomocí terénních sociálních pracovníků. Svaz v tomto kontextu navrhuje zvážit možnost zavedení nového kritéria pro stanovení podílu na sdílených daních dle počtu obyvatel v postproduktivním věku, a to ve výši 5 % podle počtu obyvatel obce, kteří dovršili 62 let, s trvalým pobytem na území obce k 1. lednu předcházejícího kalendářního roku. Stanovení hranice postproduktivního věku je samozřejmě otázkou, v některých analýzách ČR se objevuje hranice 65 let či přímo návaznost na dobu odchodu do důchodu apod.

Účastníci vládního jednání věnovali pozornost též otázce **dotační politiky**. „Přeferujeme jednotná pravidla a zacílení dotací. Ovšem setkáváme se s velkým množstvím jejich poskytovatelů, uvítáme tedy jednotné místo jejich nabídky – touto platformou pro nás je Ministerstvo pro místní rozvoj,“ uvedl Karel Rejchrt, starosta obce Božanov. Na téma dotací a financování úzce navázalo téma **kontroly** a diskuse ohledně pozice a kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu. V otázce kontrolního mechanismu

obcí došlo ke shodě, že kontroly jsou třeba, ale nesmí dojít ke zbytečným opakovaným kontrolám, proto se zdá navržené rozšíření kompetencí NKÚ na hospodaření měst a obcí nadbytečné, i podle analýzy Ministerstva financí z roku 2017 jsou obce nekontrolovanějšími subjekty veřejné správy. „Kontrolám se nebráníme, jsme sami sobě nejpřísnějšími kontrolory. Ale nechme obce dýchat,“ znovu apeloval František Lukl. Připomněl také fakt, že obce jsou nejlépe hospodařícími subjekty v rámci veřejné správy, jelikož hospodaří již několik let po sobě s přebytkem. I proto starostové mají nejvyšší míru důvěry obyvatelstva, přes 60 %.

Na problematiku **vyliďňování obcí** upozornil starosta obce Úsilné Pavel Kašpárek. Kromě složitých možností výstavby a horší infrastruktury či omezené nabídky služeb a dopravní dostupnosti je v obcích problematická dostupnost školních či lékařských zařízení. Situaci snad pomohou zlepšit aktuální dotační programy a tituly, které představitelé ministerstev školství a zdravotnictví zástupcům Svazu představili. K vyšší kvalitě života v obcích může přispět i meziobecní spolupráce, sdílení kapacity úředníků a jejich služeb. Téměř samozřejmostí je posílení sítě vysokorychlostního internetu na podporu práce z domova drobných podnikatelů či lidí na rodičovské dovolené. „Jednoznačným cílem meziobecní spolupráce je profesionální a efektivní veřejná správa pro občana, kdy nemusí každá obec mít svého odborníka, ale sdílí jej s jinými obcemi, čímž se rozkládají náklady a ušetří se i prostředky na potřebné investice. Stát by toto měl podpořit legislativně a finančně, obdobně jako je tomu např. ve Francii,“ doporučil Pavel Drahovzal, starosta obce Velký Osek.

Palčivým problémem pro obce je rozhodně i téma **zemědělství a lesního hospodářství**.

Stávající problémy sucha i kůrovcové kalamity řešili zástupci Svazu s ministrem zemědělství Miroslavem Tomanem. Ten mimo jiné informoval také o vyčlenění až dvou miliard Kč na pozemkové úpravy za účelem protierozních opatření a zadržení vody v krajině. Zhruba jednu miliardu vyčlenil také ve prospěch včasného zalesňování.

Témat projednávaných na vládě bylo více, krom již zmíněných oblastí např. také financování regionálního školství, odpadové hospodářství nebo sociální proble-

matika. Závěrem je možno konstatovat, že setkání představitelů Svazu s premiérem Andrejem Babišem a jeho kabinetem bylo pro obě strany přínosné a bude se od něho odvíjet řada navazujících jednání na ministerské úrovni. „I když se v něčem neshodneme, nacházíme v mnohém průsečíky a společnou řeč. Vítkáme diskusi se Svazem měst a obcí a těšíme se na další spolupráci,“ uzavřel jednání premiér Andrej Babiš.

zpracováno na základě tiskové zprávy

92 % oznámení na neúplnost údajů podala veřejnost bezdůvodně

Do připomínkového řízení byl předložen materiál Zhodnocení plnění opatření uvedených v Akčním plánu o boj s korupcí na rok 2018. Materiál obsahuje podrobnou zprávu o stavu a způsobu plnění úkolů, které si Akční plán vytyčil. Zajímavé informace zazněly v souvislosti s podáváním sdělení prostřednictvím Centrálního registru oznámení, 92 % je ze strany veřejnosti bezdůvodných.

V části „Sběr dat pro zhodnocení dopadů (z hlediska korupčních rizik/protikorupčního efektu) novely zákona o střetu zájmů a zhodnocení činnosti/zkušenosti s fungováním Centrálního registru oznámení, která budou předložena v roce 2019“ jsou shrnuty poznatky Ministerstva spravedlnosti s oznámeními podávanými ze strany veřejnosti.

Dle § 13 odst. 6 zákona o střetu zájmů má každý právo sdělit Ministerstvu spravedlnosti skutečnosti, které nasvědčují nepravdivosti nebo neúplnosti údajů uvedených v oznámeních veřejných funkcionářů evidovaných v Centrálním registru oznámení. Ze zprávy vyplývá, že **Ministerstvo spravedlnosti obdrželo za rok 2018 celkem 240 sdělení prostřednictvím Centrálního**

registru oznámení, z nichž: 18 bylo postoupeno příslušnému správnímu orgánu, neboť vedlo ke zjištění, že veřejný funkcionář nevedl vše tak, jak mu vyplývá ze zákona o střetu zájmů. **Oznámení v počtu 222 bylo vyhodnoceno jako nedůvodné**, neboť neobsahovalo skutečnosti nasvědčující neúplnosti nebo nepravdivosti oznámení, nebo se tyto skutečnosti nepodařilo ověřit. Z uvedeného je zřejmé, že více než 92 % oznámení ze strany veřejnosti bylo bezdůvodných.

*Mgr. Ivona Mottlová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

O rozšíření kontrolní pravomoci NKÚ se jednalo ve Sněmovně

Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR uspořádal 10. dubna 2019 seminář na téma „Rozšíření kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu“. Obce se kontrolám nebrání, jejich multiplicita je ale zatěžuje.

Přednášejícími byli: ministr spravedlnosti Jan Kněžínek, prezident NKÚ Miloslav Kala, generální ředitel kanceláře předsedy NKÚ Slovenské republiky Ľubomír Andrassy a Kateřina Valachová, předsedkyně sněmovní Stálé komise pro Ústavu ČR. Závěry ze semináře shrnul ve svém vystoupení Roman Kubiček, předseda Kontrolního výboru PS. Seminář se nesl v duchu podpory rozšíření působnosti NKÚ s tím, že je snahou vyhovět námitkám proti rozšíření působnosti NKÚ. Nicméně základní problém, kterým je multiplicita kontrol, žádný z předložených návrhů neřeší. Byť na semináři zaznělo z úst Romana Kubič-

ka, že Kontrolní výbor podpoří změnu, která bude spočívat v povinném zavedení databáze kontrol, kterou v současné době má Ministerstvo financí, na všechny kontrolní orgány. Bez podrobnějšího návrhu není zřejmé, jaký efekt by taková databáze, krom vzniku nového registru, do systému kontrol přinesla. Navíc zaznělo, že působnost kontrolovat obce dopadne na začátku jen na statutární města. Opět se ukázalo, že jde pouze o politický marketing, když bylo řečeno, že kontrola dopadne na statutární město jednou za pět až deset let. Zůstává tak otázkou, jak bude naplněn cíl rozšíření působnosti

NKÚ, kterým má být odhalování systémových chyb. Výkonná ředitelka Svazu měst a obcí Radka Vladyková v diskusi uvedla, že obce se nebrání kontrolám, ač je toto v médiích často používáno jako argument pro zavedení kontrol NKÚ, a upozornila, že obce mají dlouhodobě kvalitně vypracovaný kontrolní systém a kontrola NKÚ, krom administrativní zátěže, nic nového nepřinese. Starostové mají odpovědnost za hospodaření s veřejnými zdroji a jsou si své odpovědnosti vědomi. V závěru se připojila k žádosti veřejných vysokých škol a vědeckovýzkumných institucí, které požadují vynětí z působnosti NKÚ, a požádala rovněž o vynětí obcí z působnosti NKÚ.

*Mgr. Ivona Mottlová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Pošta Partner – nově a jednodušeji?

Projekt pošt Partner probíhá v České republice již deset let. Dle sdělení České pošty bylo za uplynulý rok 2018 převedeno na smluvní partnery celkem 155 provozoven a ke konci roku 2018 fungovalo 583 pošt Partner. K 1. únoru 2019 pak fungovalo 600 pošt Partner, přičemž obce a města provozují 55 procent Partnerů a soukromníci 45 procent.

Dle informací od České pošty, projekt pošta Partner se neustále vyvíjí, snaží se reagovat na aktuální potřeby provozovatelů, přicházející s inovacemi. Také v současné době nabízí novinky. Vzhledem k tomu, že v loňském roce došlo ke změně na postu generálního ředitele, vznesl Svaz dotaz na postoj nového vedení k tomuto projek-

tu. „Projekt nám stále dává smysl, ale musí běžet za zjednodušených podmínek, které budou výhodné pro všechny strany. Dříve to bylo tak, že se smlouvy na pošty Partner uzavíraly jako na běžícím páse bez ohledu na to, jak se k tomu staví obec,“ přiznává Roman Knap, generální ředitel České pošty a pokračuje: „Nově chceme najít konsenzus mezi potřebami České pošty, občanů a očekáváním starostů. Proto jsme odpovědnost za uzavírání smluv z provozních manažerů převedli na obchodní tým, který se specializuje na pošty Partner“.

Tento obchodní tým vede Boris Šlosar, vedoucí oddělení optimalizace a rozvoje pobočkové sítě. „Projekt pošta Partner nově stojí na čtyřech pilířích, kterými jsou: konsenzus, rámcové synergie, ekonomicko-provozní prioritizace a profesní vyjednávání. Zjednodušeně řečeno, je to řešení pro naplnění klíčového cíle, kterým je kvalitní a dostupná poštovní služba poskytovaná občanovi za rentabilních podmínek jak pro Českou poštu, tak pro provozovatele. Při tvorbě tohoto řešení jsme se výraznou měrou inspirovali z absolvovaných jednání od stávajících provozovatelů a také od klientů,“ vysvětlil Šlosar.

Na prvním místě stojí konsenzus

Každá další pošta Partner, která vznikne, má tedy být vhodným řešením pro všechny zainteresované strany. Další tři pilíře říkají následující: pošta Partner vznikne jen tam, kde to bude dávat ekonomicko-provozní smysl, navrhované řešení odejme z potenciálních provozovatelů nutnost shánět svépomocí ekonomicky přínosné

činnosti, protože nabídne paletu předjednaných rámcových synergií. „Mým záměrem je, aby se pošta Partner stala Centrem služeb, kde si občan vyřídí i spoustu jiných agend, než jen tu poštovní. Toto vše budeme realizovat obchodníky zaměřenými jen na implementaci pošt Partner,“ sdělil Boris Šlosar.

Změny v projektu pošta Partner chválí také František Lukl, předseda Svazu měst a obcí. Za přínosné považuje především to, že bez souhlasu, ale i spolupráce s vedením obce další partner nevznikne. „Toto poselství má v sobě dvě klíčové informace. Podmínkou vzniku nových ‚Partnerů‘ je kladné stanovisko samosprávy. Neženeme se za čísla, obce jsou pro nás neopominutelné. Spolupráce je tak základním předpokladem fungování,“ uvedl František Lukl pro Partnerské listy. „Jsem velmi rád, že byl vytvořen speciální tým profesionálů, kteří budou hledat spolu s představiteli obcí, které mají zájem o pošty Partner, nejvhodnější podmínky. To je základ úspěchu i spokojenosti všech tří stran – obce, občanů i pošty samotné. Jsem přesvědčen, že tento způsob výkonu poštovní agendy má smysl. Má smysl tam, kde je chtěný a má jak pro samosprávu, tak pro poštu přidanou hodnotu,“ dodává František Lukl.

Co čeká provozovatele pošty Partner

Fungující, ale i nově vzniklé pošty Partner se v letošním roce dočkají i dalších novinek. Hlavně je to zavedení plateb všemi asociačními kartami. To je služba, na kterou se obce často ptají. V současné době jsou provozovny zapojené do projektu pošta Partner vybaveny terminály, umožňujícími platbu pouze kartami vydanými ČSOB. Výhodou nových terminálů pro pošty Partner je, že po realizaci projektu již kartu klienta nemusí pracovník brát za přepážku, ale klient si celou transakci řídí sám pokyny na terminálu. Novými platebními terminály by měly být pošty Partner vybaveny do konce srpna 2019. „Dále připravujeme snižování administrativy. Naším zájmem je, abychom vytvořili bezpapírového Partnera,“ popisuje Boris Šlosar.

V případě, že se někdo bude chtít o projektu pošta Partner dozvědět více informací, je možné je nalézt na webu www.partnercp.cz, kde jsou kromě odpovědí na nejčastější dotazy a postupy, co dělat v případě zájmu o zapojení do projektu, také kontakty na pracovníky České pošty.

Svaz měst a obcí však i nadále bude bojovat za řešení dlouhodobých otázek, kterými jsou zejména zastupitelnost v případě, že pracovník pošty Partner onemocní či vybírá řádnou dovolenou. Dále navýšení paušálních a dalších odměn za provoz pošty Partner tak, aby pro danou obec byl provoz pobočky co nejméně nákladný.

Ing. Barbora Tomčalová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu

Brno

Praha

Plzeň

Také na březnových krajských setkáních se hovořilo nejvíce o novele stavebního zákona

Krajská setkání pokračovala v měsíci březnu, kdy se také jejich kolotoč pro letošek dočil. Poslední se konalo 28. března ve Zlíně. Počet účastníků celkově byl o něco nižší než v minulých letech, ale o diskuse rozhodně nouze nebyla. V popředí zájmu byl tradičně blok legislativy, tentokrát se asi všude debatovalo především o změně stavebního zákona. Ale rozhodně to nebylo téma jediné. Které právní normy a agendy se v krajských metropolích probíraly, jste se mohli dočíst v minulém čísle zpravodaje.

V rámci rekonstrukce stavebního zákona nelze souhlasit především s navrhovanými institucionálními změnami, jejichž výsledkem má být vyčlenění stavebních úřadů ze spojeného modelu výkonu státní správy, rušení stavebních úřadů a vznik Nejvyššího stavebního úřadu. Svaz požaduje, aby Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo takový návrh, který povede ke zjednodušení a zrychlení stavebních řízení, avšak bez rušení stavebních úřadů.

Na setkání v Brně, které se konalo 5. března, k tomuto tématu vystoupil i předseda Svazu František Lukl. „Podporuji zrychlení stavebního řízení, ale odmítám argument, že naše rozhodnutí jsou nekvalitní a ovlivňující naše úředníky. Zjednodušíme stavební předpisy, tím zrychlíme proces. Akci ‚kulový blesk‘ s přesunem pracovníků pod jednu střechu považuji za nereálnou, neboť tak velká střecha prostě neexistuje. Pojďme konečně cestou masivní digitalizace, a ne přesouvání židlí.“

V duchu připomínek k novele stavebního zákona se neslo i další krajské setkání – 7. března ve Středočeském kraji. Neoprávněné užívání pozemku, plánovací smlouvy, délka povolovacího stavebního řízení – tyto a další zkušenosti se stavebním zákonem si předávali zastupitelé na půdě Magistrátu hl. m. Prahy. „Žadatelé o drobnou stavbu či o bytový dům vyřizují stejné dokumenty, musí splnit stejné podmínky, v zákoně neexistuje kategorizace staveb,“ stěžovala si např. Pavla Štrobachová, starostka Smečna. V Praze se zavzpomínalo také na prvorepublikový stavební zákon, podle něhož bylo schváleno a následně postaveno mnoho staveb, které dodnes kráší řadu našich měst a obcí. Přitom stavební řízení trvalo tři měsíce a během několika dalších měsíců stavba stála. Pozornost tomuto setkání věnoval i primátor Prahy Zdeněk Hřib.

Setkání starostů pokračovala v západních Čechách. 13. března se konalo v Plzni, 14. března v Karlových Varech. V Plzni se krom stavebního zákona debatovalo také o uvažovaných změnách v odpadovém hospodářství, konkrétně o skládkování

odpadů. Ministerstvo životního prostředí připravuje předložení nového zákona o odpadech, termín pro zákaz skládkování by měl být posunut na rok 2030, podle zákona z roku 2015 se tak mělo stát v roce 2024. Nový zákon však zvyšuje skládkovací poplatek, v roce 2025 by měl dosáhnout až 1500 Kč ze současných 500 Kč za tunu. Názor představitelů obcí na tuto skutečnost se různí podle toho, jaký je jejich přístup k ochraně životního prostředí. Starostové z Plzeňského kraje se vyjadřovali i k novele konkursní vyhlášky. Dle jejich názoru má mít stanovení pořadí uchazečů konkursní komisí nadále pouze doporučující charakter, obce se navíc ve většině případů s komisí shodují.

V Karlových Varech účastníci setkání debatovali mimo již zmíněná témata ještě o uvažovaném zálohování PET lahví. Argumentů pro i proti zálohování je hned několik, podle Svazu ale negativní převažují – viz str. 21.

Potěšující informace zazněla v Libereckém kraji, kde se setkání konalo 18. března. Senátor Michael Canov s radostí přítomným oznámil, že byl přijat jeho návrh na osvobození měst a obcí od placení pokut v souvislosti s ochranou osobních údajů, tedy GDPR. Senátní návrh už schválila i Poslanecká sněmovna. V Liberci se hovořilo také o vysokorychlostním internetu. Starostové tam vyzvali odpovědné orgány státu k přípravě a vytvoření páteřní sítě vysokorychlostního internetu ve vlastnictví a pod kontrolou státu. Takto vytvořenou síť považují starostové za strategickou pro rozvoj a bezpečnost obcí, měst i jejich obyvatel a pro zvýšení kvality veřejné správy.

Dne 21. března se zástupci měst a obcí setkali v Pardubicích. Oceněna zde byla především legislativní iniciativa Pardubického kraje ve věci tzv. systémové podjatosti, kterou řeší novela správního řádu. „Novela řeší systémovou podjatost tak, že vymezuje podmínky, při nichž může být vyloučena úřední osoba ze všech úkonů v řízení. To znamená, že úředník nebude vyloučen, bude-li jeho napadaná podjatost vyvolána služebním poměrem nebo pracovněprávním

Brno

Praha

Praha

Plzeň

ním vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku. Jsem přesvědčený, že by mělo dojít k poklesu účelových námitek podjatosti, které znesnadňovaly a zpomalovaly rozhodování správních orgánů,“ sdělil k legislativní úpravě hejtman Martin Netolický. Následně seznámil přítomné s nastavením

Karlovy Vary

Liberec

Zlín

Olomouc

Pardubice

dotičných titulů kraje. V Pardubicích se hodně debatovalo o novinkách v odpadovém hospodářství, konkrétně o skládkování odpadů. Podle hejtmana Netolického je rok 2024 pro stanovení zákazu skládkování nereálný. Ostatně i Evropská unie počítá s pozdějším termínem.

Krajská setkání byla zakončena na Moravě. Dne 26. března se zástupci samospráv sešli v Ostravě, následovala Olomouc a 28. března Zlín. V Moravskoslezské metropoli se diskutovalo mimo již zmíněná témata také o otázkách, které kraj nejvíce pálí, a těmi jsou sociální práce, bytová situace a vylidňování. „Sociální práce je důležitá, ale na nejmenších obcích sociální pracovníky téměř nemáme. Představa, že obce mohou platit sociální pracovníky, je chybná. V současné době se už neuvažuje o zákoně o podpoře sociálního bydlení, ale od dubna bude vyhlášena až 100% dotace pro obce na sociální bydlení bez režimu de minimis, a to v programu Výstavba od MMR“, uvedla Dagmar Novosadová, starostka obce Kunín. Starosta Vítkova Pavel Smolka zase poukázal na problém vylidňování venkova, a to především v důsledku úbytku služeb a špatné bytové situace. Hovořilo se i o rozšiřování kontrol Nejvyššího kontrolního úřadu. Starosta Bohumína Petr Vícha, který je zároveň senátorem, ubezpečil přítomné, že Senát návrhy na rozšíření kontrol NKÚ odmítne.

V Olomouci si účastníci setkání s potěšením vyslechli aktuální zprávu, že Radě evropských obcí a regionů (CEMR) se podařilo v Bruselu v rámci budoucího plánovacího období vyjednat navýšení prostředků pro regionální rozvoj, a to o plných 5 procent. Primátor Olomouce Miroslav Žbánek pak informoval, že město jako současný

a budoucí nositel ITI olomoucké aglomerace začíná pracovat na nové strategii ITI, přičemž hodlá spolupracovat a do plánování zapojit všechny spádové obce.

Jak už bylo řečeno, témat k diskusi bylo více. Hovořilo se např. také o novele volebních zákonů, novele správního řádu, o ochraně oznamovatelů, zákoně o lobbování a změnovém zákoně či školském zákoně. Velkou pozornost účastníci setkání věnovali plánovaným změnám v odpadovém hospodářství, sociálně-zdravotní agendě či protidrogové politice, která už netrápí pouze velká města. Všechna legislativní témata byla shrnuta v INS č. 1/2019.

Krajská setkání sloužila také k přípravě XVII. sněmu, především k projednání nového způsobu nominování členů do Rady, jelikož, jak už víte, květnový Sněm bude sněmem volebním. Jednalo se rovněž o přípravě nového programového období 2021–2027, představovány byly svazové projekty, o jejichž realizaci průběžně informujeme i na stránkách našeho zpravodaje, a prostor pro oslovení starostů měli také zástupci Českého statistického úřadu a Ministerstva zemědělství.

Vedení Svazu děkuje všem starostům a starostkám, kteří si udělali čas a přijali pozvání na krajská setkání organizovaná Kanceláří Svazu. Názory a připomínky, které při nich zazněly, tedy zkušenosti z praxe, posunou svazovou práci zase o kousek dále. Věříme ale také, že setkání byla podnětná i pro poslance a senátory, kteří se jich účastnili. Příležitost k dalšímu setkání teď máme za pár dní, a to na XVII. sněmu Svazu v Ostravě.

Lenka Zgrajová

Ostrava

Jak jste krajská setkání hodnotili vy a co vás pálí

V rámci krajských setkání opět proběhlo dotazníkové šetření určené pro představitele měst a obcí. Dotazníky byly zaměřeny nejenom na hodnocení vlastní akce, ale zejména na aktuální problematiku, která zástupce samosprávy sužuje a kterou má Svaz možnost ovlivňovat.

První část šetření byla věnována obsahu krajských setkání a jejich významu pro zástupce měst a obcí. Nejpřínosněji byl hodnocen blok věnovaný aktuální legislativě, kterou přednesli zaměstnanci legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu. Tuto část vyzdvihla více než polovina respondentů.

Další sled otázek byl věnován oblasti marketingu a komunikace Svazu. Z oblastí, kterými se Svaz zabývá, je pro představitele měst a obcí nejdůležitější informování o financování místní samosprávy. Takto se vyjádřily dvě třetiny respondentů. Dále by uvítali intenzivnější informování o dotačních možnostech a s nimi spjatou problematiku rozvoje venkova. Rovněž bylo požadováno vyšší informování o zákonu o obcích, především o uvedení příkladů jeho uplatnění v praxi a vyvarování se jeho porušení.

V části věnované aktuální problematice měst a obcí většina představitelů odmítla aktuální návrh stavebního zákona. Především bylo rozporováno vyjmutí stavebních úřadů ze smíšeného modelu výko-

nu veřejné správy. V oblasti dotační byla věnována pozornost Programu rozvoje venkova, který dle zástupců měst a obcí, by měl být zaměřen zejména na obnovu místních komunikací, dále na rekonstrukce veřejných budov, rekonstrukce a rozvoj místních sportovišť a také na podporu tvorby veřejné zeleně.

V bloku věnovaném administrativní zátěži 35 % představitelů měst a obcí uvedlo, že jejich městský či obecní úřad nebo jim podřízené organizace byly v totožné věci opětovně kontrolovány více státními orgány v průběhu uplynulých čtyř let. 64 % účastníků považuje administrativní zátěž vyvolanou kontrolami za vysokou či velmi vysokou. Více než dvě třetiny respondentů hodnotí systém organizace kontrol, jejich koordinaci a samotné provádění kontrol státními orgány jako komplikované nebo spíše komplikované. Čtvrtina respondentů rovněž uvedla, že nároky kontrolních orgánů na jejich pracovní síly, resp. vyčlenění zaměstnanců městských a obecních úřadů pro požadavky kontroly, byly vysoké či velmi vysoké.

Hodnotili jste i projekty Svazu

Dotazník byl dále zaměřen na aktivity Svazu a především na jím realizované projekty, kterými jsou vzdělávací projekt ESO (Efektivní správa obcí), projekt CSS (Center společných služeb) a problematiku meziobecní spolupráce. V rámci projektu ESO, který nabízí bezplatná školení pro zastupitele měst a obcí a bezplatné akreditované kurzy pro jejich zaměstnance, byla největší poptávka po školeních na veřejné zakázky, zákon o obcích a stavební zákon. Z hlediska meziobecní spolupráce a projektu CSS uvedly tři čtvrtiny odpovídajících zástupců měst a obcí, že mají zkušenost s meziobecní spoluprací a 86 % těchto odpověďevších by uvítalo systémovou podporu meziobecní spolupráce od státu. 72 % respondentů, jejichž město či obec působí v projektu Center společných služeb, by uvítalo pokračování těchto center i po ukončení projektu.

Poslední část dotazníkového šetření se týkala demografie ve spolupráci se společností SC&C a problematiky nedostatku míst v mateřských školách a sociálních zařízení.

*Mgr. et Mgr. Jakub Cach
sekce pro projekty a inovativní přístupy*

Karlovy Vary

Liberec

Pardubice

Ostrava

Z krajských setkání

Olomouc

Zlín

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNEŘI

PARTNER

Generálními partnery krajských setkání byly společnosti Česká spořitelna (www.csas.cz) a ČEZ (www.cez.cz).

Hlavními partnery EKO-KOM (www.ekokom.cz) a T-Mobile Czech Republic (www.t-mobile.cz), partnery pak byly společnosti Artechnic-Schröder (www.artechnic-schreder.cz), Asociace českých a slovenských zinkoven (acsz.cz), Colmex (www.colmex.cz), Damija (www.damija.cz), Empemont (empemont.cz), EP Industries (www.epholding.cz), Floraservis (www.floraservis.cz), GPlus (www.gplus.cz),

HP Inc. Czech Republic (www.hp.com), I-Tec Czech (www.itec-czech.cz), Wolters-Kluwer (www.wolterskluwer.cz) a Communa (www.communa.cz). Mediálními partnery byly deníky Lidové noviny a MF DNES (www.mafra.cz) a časopis Svazu Informační servis.

Krajská setkání 2019 – přehled účasti v jednotlivých krajích

Kraj	Počet měst a obcí v kraji (včetně městských částí a obvodů)	Počet účastníků na KS	Z toho nečleni	Zastoupení kraje	Přítomnost poslanců a senátorů
Ústecký kraj	358	74	8	hejtman Oldřich Bubeníček	poslankyně Eva Fialová
Královéhradecký kraj	448	56	7		senátor Tomáš Czernin, poslanci Petr Sadovský, Martin Červíček
Kraj Vysočina	704	58	6		senátoři Milan Štěch, Jan Tecl, poslanec Radek Zlesák
Jihočeský kraj	624	55	6	hejtmanka Ivana Stráská	senátoři Jaroslav Větrovský, Tomáš Jirsa
Jihomoravský kraj	702	99	9		
Středočeský kraj a Praha	1144 + 58	80	13		senátor Jiří Dienstbier, poslanec Patrik Nacher
Plzeňský kraj	511	85	12	hejtman Josef Bernard	senátor Vladislav Vilímeč
Karlovarský kraj	134	32	3		senátoři Miroslav Nenutil, Miroslav Balatka
Liberecký kraj	216	39	7	hejtman Martin Půta	senátor Michael Canov, poslanci Jiří Bláha, Tomáš Martínek
Pardubický kraj	459	44	10	hejtman Martin Netolický	senátoři Michal Korytš, Jan Tecl
Moravskoslezský kraj	331	73	7		senátoři Herbert Pavera, Petr Vícha
Olomoucký kraj	402	69	22		
Zlínský kraj	307	62	12	hejtman Jiří Čunek	
Celkem		826			

Jak postupovat ve věci žádostí vlastníků pozemků o stanovisko obce k pozemkům „ostatní plocha“?

O osvobození od daně z pozemků u pozemků, které nelze žádným způsobem využívat, pojednává § 4 odst. 1 písm. k) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Podle tohoto ustanovení jsou od daně z pozemků osvobozeny pozemky remízků, hájů a větrolamů a mezi na orné půdě a trvalých travních porostech, pozemky ochranného pásma vodního zdroje I. stupně a pozemky ostatních ploch, které nelze žádným způsobem využívat. Je to ovšem třeba doložit.

Osvobození od daně u tohoto typu pozemků je založeno na několika podmínkách. Daný pozemek musí být evidovaný v katastru nemovitostí ve druhu pozemku ostatní plocha a zároveň musí být vyloučena nejen možnost jeho zemědělského či jiného ekonomického využití, ale i možnost jakéhokoliv jiného využití. Při posuzování důvodů pro uplatnění osvobození je nutno vycházet z objektivních důvodů nemožnosti využívání pozemku.

Objektivní nevyužitelnost pozemku tzv. žádným způsobem znemožňuje využít pozemek jakýmkoli způsobem (na jeho ploše se nachází močál, skála či strž). Nelze takto ohodnotit pozemek, který v daný okamžik není využíván nebo nepřináší užitek. Pokud splňuje tyto podmínky pro osvobození pouze část parcely, poplatník uplatní nárok na osvobození jen u této výměry.

Poplatník daně pro doložení oprávněnosti osvobození od daně uvede doklady prokazující nárok na osvobození pozemku od daně v příloze daňového přiznání, má-li tyto doklady k dispozici. Důkazní břemeno v případě prokázání nároku na osvobození spočívá vždy na poplatníkovi daně. Podle právních předpisů je tedy na daňovém subjektu, aby zvolil vhodné důkazní prostředky, které nebudou pro poplatníka neúměrně zatěžující. Správce daně při nesrovnalostech může provést místní šetření. Správce daně se v případě pochybností může obrátit na poplatníka.

Co může sloužit jako důkazní prostředek?

Jako důkazní prostředek může sloužit také podle stanoviska Ministerstva financí sdělení příslušné obce, jehož orgány (stavební

úřad, odbor životního prostředí, event. představitel obce) disponují znalostí místního prostředí o případné využitelnosti předmětného pozemku. Zmocnění obce jakožto nestranného a nezaujatého orgánu obeznamovaného s lokalitou může přispět podle MF ke správnému stanovení daně, jenž je základním cílem správy daní. Z tohoto titulu daňový řád přiznává správci daní určité pravomoci ve vztahu k orgánům veřejné moci a některým osobám, které mají povinnost poskytnout bezplatně dle § 57 a § 58 daňového řádu stanovené údaje na základě vyžádání v rozsahu nezbytném pro správu daní. Správce daně si může údaje nebo dokumenty podle § 57 a 57a vyžádat jen v případě, že je nelze získat z úřední evidence, kterou sám vede nebo je nelze získat od jiného orgánu veřejné moci.

*PhDr. Ing. Ilona Masopustová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

ENVI-PUR KOMPLEXNÍ HOSPODAŘENÍ S VODOU MÁTE VE VLASTNÍCH RUKOU

**ŘEŠÍME
ODSTRANĚNÍ**

MIKRO
PLASTŮ

PESTICIDŮ

FARMAK

Víme, že problematika vody je pro vaši obec stěžejní. Jsme partnerem, který vám pomůže v těchto oblastech:

- ✓ ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD
- ✓ ÚPRAVA PITNÝCH VOD
- ✓ NEDOSTATEK PITNÉ VODY
(sucho, pořádání sportovních a kulturních akcí apod.)

envi-pur

VYNIKÁME ODBORNOSTÍ A ZKUŠENOSTMI.
DODÁVÁME PRODUKTY VYSOKÉ KVALITY S DŮRAZEM NA SPOLEHLIVOST.

www.envi-pur.cz | info@envi-pur.cz | tel: 381 203 211

Na trhu
již více než
20 let

Zůstane samospráva samosprávou?

Samospráva neboli samostatná správa vlastních záležitostí byla ústředním tématem konference, která se uskutečnila v úterý 19. března 2019 v Jednacím sále Senátu. Konferenci uspořádal Ústavně-právní výbor Senátu pod záštitou místopředsedy Senátu Jiřího Oberfalzera za odborné spolupráce Svazu měst a obcí.

V horní komoře Parlamentu vítězí rozum nad hmotou

Úvodní slovo patřilo místopředsedovi Senátu Jiřímu Oberfalzerovi, který připomněl význam samosprávy a její ústavní rozměr. Samospráva znamená přirozené omezení rozpínatelnosti státní moci. Jiří Oberfalzer varoval před demokratickým centralismem a ujistil přítomné, že horní komora Parlamentu vnímá potřeby a požadavky samosprávy, neboť mnoho senátorů prošlo komunální politikou.

Předseda Ústavně-právního výboru Miroslav Antl pozitivně hodnotil účast předsedů senátorských klubů na konferenci, která se dle jeho slov koná ve správný čas. Uvedl, že v horní komoře Parlamentu vítězí rozum nad hmotou, což dokládá usnesení Senátu č. 449 ze dne 26. května 2016, ve kterém Senát doporučil vládě ČR předložit návrh změny Ústavy České republiky týkající se rozšíření pravomocí Nejvyššího kontrolního úřadu a návrh změny zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu až současně s návrhem na odstranění duplicit kontrolních systémů.

Je důvod k rozšíření kontrolní působnosti NKÚ na územní samosprávu?

V tomto bloku vystoupili předseda Senátu Jan Kubera a ministr spravedlnosti Jan Kněžínek. Jan Kubera vzpomněl rok 1990 a první zákon o obcích, který znamenal jejich revitalizaci. Byla to doba, kdy neexistoval registr smluv, zákon o veřejných zakázkách, spisová služba, úřad pro ochranu hospodářské soutěže a řada dalších, a přesto všechno fungovalo. V další fázi reformy veřejné správy začal stát zasahovat do samosprávy. Kontrolovat se musí, ale cílem kontroly nemůže být krimi-

nalizace. Dle slov Jana Kubery samospráva přežije všechno, ale je třeba se bránit.

Jan Kněžínek konstatoval, že novelu předkládají ti, kteří již kontrolováni jsou, a výrazně ji odmítají ti, kteří kontrole nepodléhají. Současně uvedl, že závěry NKÚ nevedly k podání trestních oznámení a nevedou tak ke kriminalizaci. Problém spatřuje v medializaci zjištění NKÚ a jejich nesprávné interpretaci. Zděšení v řadách přítomných vyvolal konstatováním, že NKÚ by kontroloval, proč stejné věci jsou v různých obcích za různé ceny. To je přesně to, na co Svaz měst a obcí ČR v rámci diskuse o rozšíření působnosti NKÚ poukazuje. Jak budou nastavena kritéria kontroly? Jan Kněžínek v závěru zmínil, že Legislativní rada vlády změnu působnosti NKÚ nedoporučila, byť tento závěr nebyl jednoznačný. Legislativní rada vlády spatřuje problém v zátěži kontrolovaných subjektů a kontrole právnických osob soukromého práva.

Ústavní a právní rámec ochrany územní samosprávy

Ústavní právník Aleš Gerloch připomněl ústavní meze ochrany územní samosprávy. Územně samosprávné celky nejsou bezprostředně podřízeny státu. Místní samospráva označuje právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných. Takto definuje samosprávu článek 3 Evropské charty místní samosprávy. Samospráva musí mít možnost svobodně rozhodnout, jakým způsobem naloží s finančními prostředky, což konstatoval ve svých nálezech i Ústavní soud. Dle Aleše Gerlocha by změny Ústavy měly být komplexní, jinak existuje riziko možného zásahu do materiálního jádra demokratického systému. Aleš Gerloch je přesvědčen, že je třeba posílit ústavní rámec územní samosprávy. Navrhovaná změna Ústavy k posílení ústavní ochrany samosprávy rozhodně nepřispěje.

František Korbela, člen Legislativní rady vlády, připomněl, že samosprávy podléhají zejména vnější kontrole na základě zákona o poskytování informací, registru smluv a zejména voličů. Tato vnější kontrola funguje dobře a zdarma. Dle slov Františka Korbela se v otázce rozšíření působnosti NKÚ jedná primárně o politický marketing. Výčet kontrolovaných subjektů je nahodilý a nemá racionální odůvodnění. S ohledem na předpokládaný rozsah a počet kontrol se na kontrolovaného dostane jednou za x let. Ztrácí se tak efektivita.

Analýza systému kontrol územních samosprávných celků ze strany MF

Dle zástupce Ministerstva financí Tomáše Vyhnaněka, náměstka pro finanční řízení a audit, má debata o rozšíření působnosti dvě roviny – technickou a politickou. Kontrola by měla být především účelná a efektivní. V případě národních dotací je otázkou, zda je systém správně nastaven. Ministerstvo financí rozsah kontrol v posledních letech omezilo. Často však záleží spíše na osobě kontrolora než na systému. Tomáš Vyhnaněk připustil, že kontrola NKÚ by byla duplicitní minimálně s přezkumem hospodaření. Upozornil, že v případě evropských dotací jsou obce důvěryhodným partnerem pro evropské orgány. Svaz si tak klade otázku, kde jsou ty mezery, které musí kontrolovat NKÚ a na které jiné kontrolní orgány a mechanismy nedosáhnou. Závěrem uvedl, že obce mohou upozorňovat na konkrétní případy vícečetných kontrol přímo MF, a to na adrese duplicity@mfcz.cz.

Na vystoupení představitele státní správy navázal Stanislav Kadečka, člen Legislativní rady vlády. V úvodu položil otázku, co je samospráva a proč ji tady máme. Samospráva je správou vlastních záležitostí, která je autonomní a má vlastní odpovědnost. Nelze ji nepřiměřeně svazovat. Kdo si osobuje právo posuzovat, jestli zastupitelé odůvodnili dostatečně, že rozhodli tak, jak rozhodli. Samospráva musí být respektována a mít důvěru státu. Zdůraznil, že všechny obce jsou si rovny a nelze mezi nimi škatulkovat, ať podle velikosti či podle rozsahu přenesené působnosti. Největší nadějí pro samosprávu je, že když neprojde změna Ústavy, neprojde rozšíření působnosti NKÚ. Samospráva je správou společenství, je to primárně o občanech, kteří mají právo rozhodovat o vlastních potřebách.

Současný a plánovaný systém kontrol z pohledu územní samosprávy

Předseda Svazu František Lukl vyjádřil poděkování za uspořádání konference i za existenci Senátu. Dle jeho slov horní komora Parlamentu byla a je zastáncem obcí. Připomněl, že obce jsou nejlépe hospodařícími subjekty veřejné správy. Obce a města se nebrání kontrolám, ale v ideálním případě by měla být provedena jedna komplexní a konečná kontrola. Argumenty předkladatelů obhajující potřebu rozšíření působnosti NKÚ neobstojí. Závěry z kontrolní činnosti nedosahují potřebné míry, která by odůvodnila potřebu další kontroly. Fakticky další kontrola nebude mít žádný smysl, obce hospodaří neefektivněji. Z argumentů dokládajících potřebu lze dovodit to, že starostové a starostky jsou korupčníci. Proti tomu je třeba se zásadně ohradit. Dokladem nepravdivosti tohoto tvrzení je Analýza Nejvyššího státního zastupitelství. Bude-li mediální kampaň podporovaná předkladateli navrhovaných změn vedena i dále v duchu toho, že je třeba si na samosprávu posvítit, pak nebude nikdo, kdo by chtěl obce a města spravovat. Závěrem František Lukl pronesl, že doufá, že zdravý rozum zvítězí. Požádal přítomné, aby starostům a starostkám věřili a podporovali je.

Hejtman Zlínského kraje Jiří Čunek upozornil na hlavní problém, který vzniká při vícečetných kontrolách. Tímto problémem je rozdílnost kontrolních závěrů a různorodost rozhodnutí. Toto se následně odráží i v rozhodování soudu. Připojil se ke stanovisku, že nelze mezi obcemi rozlišovat. Stát si nemůže vybrat, na koho povinnost uvalí a koho jí zproští. Připomněl, že u malých obcí je nejlepším kontrolérem občan a u velkých opozice.

Omezování územní samosprávy z pohledu měst a obcí

Předseda senátorského klubu KDU-ČSL a Nezávislých Petr Šilar je znepokojen vývojem v samosprávě v poslední době. Upozornil, že i kraje přestaly brát obce jako partnery. Starostové musí chodit s prosíkem a v roli

podřízeného žádat o peníze. Je nutné posílit prvek samosprávy a vrátit se ke spolupráci, aby to nebylo jako za časů národních výborů. Samospráva musí být o partnerství a spolupráci, a to i mezi obcemi a kraji. Společnou silou je možné čelit tlakům na omezování práva na samosprávu.

Předseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Vladislav Vilímc připomněl, že v roce 1990 měl stát důvěru v obce, tehdy byly obce považovány de facto za soukromoprávní subjekt. Postupem času začal stát zasahovat do činnosti obcí více a více. Oslabuje se tak demokratický princip ve společnosti. O zájmech občanů by primárně měly rozhodovat obce a nikoliv stát. Nemá smysl, aby NKÚ vstupoval do samospráv obcí.

Zbyněk Linhart, předseda Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, ujistil přítomné, že samospráva má v Senátu oporu. Varoval před rozpínavostí státní správy a administrativy. Samospráva dle jeho slov zvládá úkoly rychleji a lépe. Pod zásahem státu se vlastní samospráva zužuje a posunuje směrem od osobní odpovědnosti samosprávy ke kolektivní neodpovědnosti státních úřadů a úředníků. Připomněl, že územní samosprávné celky musí být pro stát partnerem. Nebude-li stát postaven samospráv v demokratickém systému respektovat, může to systém ohrozit.

Co dodat

Existence samosprávy je jednou z podmínek demokracie. Možná je na čase, aby předkladatelé návrhu na rozšíření působnosti NKÚ přiznali, že opatření nezlepší kontrolu, nezvýší počet odhalení. Velké skandály jakoby odůvodňují větší potřebu kontroly v očích veřejnosti. Nutno však dodat, že většina „kauz“ nebyla odhalena díky kontrole NKÚ. NKÚ kontroluje stát a není to stát, kdo hospodaří dobře. Je důležité, aby veřejnost akceptovala fakt, že převážná většina samospráv funguje poctivě. Není to oblast prolezlá kriminalitou, jak se občas snaží někteří aktéři přesvědčit veřejnost. Z kontroly se po-

stupem času stal hon na čarodějnice a vytratil se její původní smysl, kterým bylo předcházení chybám. Kandidaturu na radnici lze slovy Jiřího Oberfalzera považovat za projev občanské statečnosti.

Co může ad absurdum způsobit prostá věta v Ústavě stanovící, že „Nejvyšší kontrolní úřad v rozsahu stanoveném zákonem vykonává kontrolu hospodaření s dalšími veřejnými prostředky a s prostředky poskytnutými z veřejných rozpočtů“? S trochou nadsázky se může stát, že jednou kontrolor z NKÚ přijde zkontrolovat, zda úředník efektivně, účelně a hospodárně vynakládá svůj plat či zastupitel svoji odměnu. Nejsou snad plat úředníka či odměna zastupitele poskytnuty z veřejných prostředků? A k tomu, aby se tak v budoucnu stalo, bude stačit změna zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, při které může Poslanecká sněmovna Senát přehlasovat.

Závěrem tak přidáváme výzvu jednoho z účastníků konference: „Neměňme Ústavu, je z doby euforie a dnes není mravní úroveň vyšší než v době přijetí Ústavy“.

Jeden proti všem

Překvapivým závěrem skončilo jednání Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny, který zasedal dne 4. dubna 2019. Na jednání výboru bylo bez větší diskuse většinou přítomných schváleno usnesení, které doporučuje Poslanecké sněmovně schválit návrh na rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu. Usnesení je o to překvapivější, že Kontrolní výbor Poslanecké sněmovny, který je výborem garančním, jednání o rozšíření působnosti NKÚ přerušil do 30. dubna a ponechal čas poslancům pro podávání pozměňovacích návrhů. Stejně tak učinil i Ústavně právní výbor, který jednání přerušil do 31. května i s ohledem na skutečnost, že návrh dosud neprojednala Stálá komise pro Ústavu České republiky Poslanecké sněmovny.

*Mgr. Ivona Mottlová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Česko je pozadu s energetickými úsporami. Starostům pomůže „kuchařka“ od NCEÚ

Česká republika se zavázala snížit do roku 2020 konečnou spotřebu energie o 51,1 petajoulů, což zhruba odpovídá množství energie potřebné na vytápění celé Prahy po dobu dvou let. Tento cíl však plníme velice pomalu, což může vyústit i v sankce Evropské komise. Ještě mnohem ambicióznější závazky nás čekají v období do roku 2030. EU chce do roku 2030 snížit spotřebu energií o 32,5 procenta.

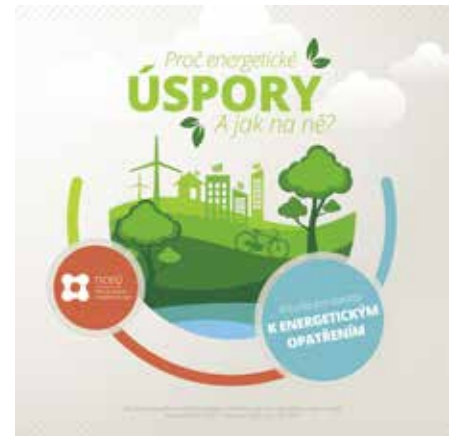
Jedním z důvodů pomalého postupu ČR je i přetíženosť obcí nejruznější agendou uloženou státem nebo nedostatečná orientace v tématu energetických úspor zástupců samosprávy i soukromého sektoru a s tím spojené nedostatečné čerpání dotačních titulů určených na energetické úspory. „Více než 35 procent energie se v Evropské unii spotřebuje v budovách. Stát, kraje i obce mají ve svém majetku tisíce budov, které by bylo možné za podpory dotací energeticky vylepšit. Při správném nasazení a užívání moderních technologií by bylo možné neefektivní nakládání s energií snížit o více než polovinu,“ sdělila ředitelka Národního centra energetických úspor Marie Zezůlková. Národní centrum energetických úspor proto zpracovalo jasnou a přehlednou publikaci: „Příručka k energetickým opatřením pro starosty – Proč energetické úspory a jak na ně?“

Příručka je určena pro zástupce měst, obcí i krajů, kteří chtějí vědět víc o energetických úsporách. Informuje, jak se v dotačních titulech orientovat, jak žádat o dotační tituly i jaké jsou konkrétní přínosy energeticky úsporných opatření a již realizovaných projektů. Praktické informace v příručce najde i široká veřejnost.

Předseda Svazu František Lukl tuto iniciativu Národního centra energetických úspor ocenil. Energetika je náročný obor, kterému starostové tolik nerozumí a často se spoléhají na svého dodavatele, který jim jen těžko doporučí zaměřit se na úspory. Města a obce přitom mohou tímto způsobem šetřit řádově statisíce korun, které pro své občany mohou využít jinde.

Co se z této „kuchařky“ například dozvíte

- jak spolupracovat s poradenskou firmou v oblasti energetického managementu
- jak nastavit procesy a činnosti na městském či obecním úřadě v oblasti energetického managementu
- jaká jsou základní energetická opatření
- jaké jsou zásady pro nákup nových zařízení s nízkou spotřebou energie
- co je to metoda EPC
- jak využívat energie ze zdrojů odpadního tepla, fotovoltaiky, tepelných čerpadel apod.
- jaké jsou metody automatické regulace otopných systémů
- kde vzít dotace na realizaci energetických opatření

Cílem příručky je zvýšení povědomí, osvěty a odbornosti v oblasti energetických úspor. Neomezuje se na úzký pohled jednotlivých specializací, ale pomáhá mezi sebou propojit znalosti a dovednosti jednotlivých oborů a pohledů, které se energetického managementu týkají. Marie Zezůlková při prezentaci příručky zdůraznila, že energetik nesmí být odkázaný na znalost jen jednoho typu řešení a zaklínat se postojem: tak se to dělávalo vždycky, se kterým se jistě mnozí setkali. Musí mít komplexní přehled a nesmí ustrnout u zastaralých technologií a postupů. Příručka by měla být dobrým pomocníkem. Kromě stránek NCEÚ ji najdete také na webu Svazu v sekci Oblasti činnosti → Tiskové zprávy.

převzato z tiskové zprávy NCEÚ

Stát by měl dofinancovat sociální služby – neexperimentujte s nejpotřebnějšími!

Dne 2. dubna 2019 proběhlo první Fórum investorů v sociálních službách, jež pořádala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS). Cílem akce bylo uspořádat setkání zaměřené na veřejné (města a obce) a soukromé (soukromé české i nadnárodní společnosti) investory v oblasti sociálních služeb. Svaz tuto akci oficiálně podpořil, a proto se jeho předseda František Lukl účastnil nejen tiskové konference, jež akci zahajovala, ale celého fóra, na kterém se svým příspěvkem také vystoupil.

Bude z čeho sociální služby hradit?

Otázka investic a financí v sociálních službách je pro města a obce totiž více než zásadní. Dle výpočtů Asociace krajů chybí tento rok v sociálních službách cca dvě miliardy Kč, a pokud stát nepřistoupí k dofinancování, nebude z čeho na podzim tohoto roku služby hradit. Tuto informaci několik dní před konáním Fóra také předali

zástupci poskytovatelů sociálních služeb poslancům v Poslanecké sněmovně.

Kapacity sociálních služeb jsou nedostatečné

Fórum mělo vysokou účast jak ze strany novinářů, tak odborníků, zástupců měst a obcí a byznys sféry. Tiskovou konferenci zahájila Radka Maxová, předsedkyně

Výboru pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Konference se dále účastnil prezident APSS a prezident EAN (Evropské sítě stárnutí) Jiří Horecký, předseda Svazu František Lukl, náměstek hejtmana Ústeckého kraje Martin Klika a Ladislav Průša z Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Všichni představitelé se za přítomnosti novinářů shodli, že kapacity sociálních služeb jsou poddimenzované,

tempo jejich růstu a podpory (finanční a legislativní) je ze strany státu nedostatečné a nepřipravenost na očekávané změny a zvýšené potřeby sociálních služeb je ze strany státu veskrze nulová. František Lukl k tomu uvedl: „V sociálních službách je třeba se zaměřit na dlouhodobost, systémovost a především dostatek finančních prostředků. Obce ani kraje nemohou neustále dofinancovat propady vzniklé nesystémovým zvyšováním platů a mezd, tedy nákladů, s nimiž poskytovatelé sociálních služeb ve svých rozpočtech nepočítali. Je třeba problém pojmenovat. Stát nemá detailní analýzy dopadů změn, ani nepracuje s demografickými prognózami, z toho důvodu je již v tuto chvíli jasné, že systém sociálních služeb není na důsledky stárnutí připraven.“ Do sociálních služeb dle tvrzení Ministerstva práce a sociálních věcí může jít více financí než v minulém roce, nicméně i tak se jedná o podporu nedostatečnou, pokud se zaměříme na nesystémové a nekonceptní zvyšování nákladů a větší poptávku po službách, je jednoduché pochopit, proč je financí v této sféře opět nedostatek.

Problematiku shrnuje studie vydaná APSS

U příležitosti Fóra investorů v sociálních službách vydala APSS velmi obsáhlou a podrobnou studii „Současná struktura služeb dlouhodobé péče a prognóza potřebnosti sociálních služeb 2019–2050“, jež se zabývá čísly nejen z Evropské komise a jejich srovnáním v rámci EU, ale také čísly domácími, která dokazují jen výše řečené – kapacity jsou nedostačující a růst je pomalejší než poptávka. Neuspokojených žádostí o umístění do pobytového zařízení pro seniory je více než 65 tisíc, což bohužel vede ke vzniku nelegálních poskytovatelů, kteří ve své podstatě jen reagují na potřebu, která není uspokojena. Celé situaci také příliš neprospívá fakt, že podmínky pro vstup soukromého sektoru na pole poskytování sociálních služeb jsou velmi nepřátelské. Tato studie je k dispozici na stránkách APSS i Svazu.

Je dostačující finanční spoluúčast klienta?

Dalším problémem, který byl také zmíněn, je velmi malá finanční účast klienta sociálních služeb a již několik let zastropovaná úhradová vyhláška, která vede ke stavu, ve kterém se stravovací i uby-

tovací služby v zařízeních sociální péče nacházejí. Uvolnění zastropované úhradové vyhlášky a zvýšení tzv. hotelových služeb zástupci Svazu v roce 2018 a 2019 několikrát, bohužel neúspěšně, projednávali s ministryní práce a sociálních věcí.

Nutné jsou systémové změny financování

Všichni přítomní se shodli na tom, že stát nejen že nemá plán, jak se vyrovnat s demografickými prognózami a tím, co nás čeká, ale nemá ani návrh na systémovou změnu financování, které v současné chvíli nejen že neumožňuje růst služeb, ale dokonce je několik let nedostatečné. Praxe je taková, že stát pouze pošle „nějaké peníze“ na poskytování sociálních služeb s plným vědomím, že je to částka nedostačující, nicméně s očekáváním, zda přijde reakce z území. Další finance se pak na základě nevole územně samosprávných celků a poskytovatelů sociálních služeb „někde“ hledají, aby mohlo dojít k dofinancování. Takový přístup, kdy víme, že nekonáme správně, ale doufáme, že následky nastanou, se v teorii práva označuje za nedbalost. Zástupci měst a obcí, které jsou také poskytovateli sociálních služeb, takový přístup považují za hazard a experimentování s nejpotřebnějšími. Není správné, aby se kraje, obce a města a poskytovatelé sociálních služeb každý rok stresovali a unavovali bojem o to, co by měli získat v základu. Každoroční tahanice o finance a neustálé vyjednávání totiž jen vede k další nestabilitě sociálního systému. Poskytovatelé sociálních služeb mají v roce 2019 finance pouze do října a již v tuto chvíli je jasné, že stát bude muset dofinancovat celé dvě miliardy korun.

A kde brát na investice?

Kromě výše uvedeného, tedy financování výkonu sociálních služeb, je také nedostačující objem financí určených na investice, konkrétně v investičním programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny sociálních služeb, kde objem financí nedosahuje ani půl miliardy korun. Tuto částku lze použít na výstavbu maximálně dvou domovů pro seniory, případně na vyba-

Jako základní opatření pro rozvoj sociálních služeb v ČR ve smyslu přípravy na probíhající změny, ale i tvorbu dostatečných kapacit i pro současné seniory vyzývá APSS Ministerstvo práce a sociálních věcí k:

1. Zásadnímu navýšení investičního programu Rozvoj a obnova materiálně-technické základny sociálních služeb tak, aby umožnil rozvoj nových kapacit sociálních služeb zejména pro seniory (pobytové, ambulantní, terénní).
2. Centrální koordinační funkci budování kapacit sociálních služeb a reformě financování tak, aby systém financování sociálních služeb reagoval na zvyšující se poptávku.
3. Odstranění regulačních mechanismů u soukromých poskytovatelů sociálních služeb, kteří nedostávají žádné státní dotace (po vzoru západoevropských zemí, ale i oblasti zdravotnictví a školství v ČR).

vení malého počtu pečovatelských služeb a denních stacionářů. Pokud však nebudeme investovat do rozvoje sociálních služeb, nebudeme schopni uspokojit poptávku, která nás v nejbližších letech čeká. Především díky studii APSS a přednášce docenta Průši byla na Fóru představena čísla, která přítomně detailně seznámila s demografickými výhledy nejen z pohledu stárnutí obyvatelstva, ale také z pohledu dostatku lůžek a kapacit. Z předneseného vyplynulo, že do deseti či patnácti let dojde ke kolapsu sociálních služeb, a proto by bylo správné se změnou systému začít zabývat již dnes, neboť až problém opravdu nastane, bude již pozdě. Není možné zastavit rozvoj služeb a jejich poskytování držet ve finančním nedostatku, zvláště když zde není alternativní řešení, návrh na systémovou změnu a podmínky pro vstup soukromého sektoru jsou více než nepřátelské.

Zodpovědnost má stát

Hlavní představitelé Fóra investorů v sociálních službách na tiskové konferenci vyzvali vládu k dofinancování sociálních služeb pro rok 2019 a také k odpovědnému chování k síti služeb dlouhodobé péče a sociálních služeb, za kterou vláda nese odpovědnost.

Mgr. Jindra Tužilová
legislativní a právní sekce
Kanceláře Svazu

Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je jednou ze základních služeb poskytovaných občanům. Není to však jednoduchá oblast působnosti obcí a vyznat se v této problematice je složité. Zaměřme se tedy společně na zásadní oblasti, kterými jsou způsoby třídění a poplatky za odpady. V závěru si také osvětlíme některá aktuálně projednávaná témata.

Jak správně třídit

Neexistuje unifikovaný návod. Každá obec či město má jiné možnosti, neboť se na jejím území nachází různá zástavba a jiná skladba obyvatel. Možností, jak získat recyklovatelné složky komunálních odpadů jejich separací od smíšeného komunálního odpadu, je několik.

Existují dva základní systémy pro separaci recyklovatelných komunálních odpadů, které se liší především donáškovou vzdáleností, kterou musí člověk překonat, aby odevzdal svoje vytríděné odpady na místo určené obcí, a to donáškový sběr a odvozo-
vý způsob.

Z názvu samotného vyplývá, že **donáškový sběr** vyžaduje aktivní přístup obyvatel, kteří musí daný odpad odnést na vzdálenější místo („sběrné hnízdo“, sběrný dvůr či sběrné místo, nebo také výkupna a sběrna odpadů) určené obcí. Tato vzdálenost se pohybuje od desítek po stovky metrů. Tento způsob se používá ve většině měst a obcí, neboť mezi její přednosti patří nižší pořizovací náklady a také menší nároky na organizaci, je dostupná pro všechny obyvatele a umožňuje sběr v podstatě všech komodit. Zásadním nedostatkem pak je zejména neadresnost sběru. U tohoto způsobu sběru odpadů je nezbytné sběrnou síť nastavit tak, aby byla dostupná pro maximální počet obyvatel obce.

**Odvozo-
vý způsob** je sběr (odvoz) odpadů přímo od domu, někdy nazýván „door

to door“. Předpokladem je umístění sběrných prostředků v domácnostech nebo na pozemcích jednotlivých nemovitostí. K tomuto způsobu se využívá nádobový sběr s použitím nádob menších objemů pro jednotlivé domácnosti, pytlový sběr, popř. také mobilní sběr odpadů umístěných před dům v den svozu. Tento způsob je používán v některých menších obcích a městech především pro sběr papíru a plastů (případně bioodpadů, nápojových kartonů apod.) v domácnostech. Výhodou tohoto způsobu je adresnost sběru, který je vázán na konkrétní domácnosti, a z toho plynoucí vyšší kvalita sbíraných odpadů. Zároveň jej lze použít v lokalitách, kde je obtížné umístit standardní nádoby. Nedostatků však existuje celá řada a patří k nim zejména vyšší náklady na pořízení nádob a vyšší nároky na organizaci, logistiku svozu a spolupráci s obyvatelstvem (ne všichni chtějí systém používat). Tento způsob sběru také není vhodný do měst s bytovou zástavbou a není zcela optimální pro sběr některých komodit (např. sklo).

Důležité také je správné nastavení četnosti svozu. Produkce tříděných odpadů se může v průběhu roku měnit (v horkém létě je větší spotřeba nápojů – více plastů). Obvykle je však četnost svozu hlavních komodit nastavována pro papír 1x týdně, nebo 1x za 2 týdny; pro plast – 1x až 2x týdně (nebo i častěji dle lokality); pro sklo 1x za 4 až 6 týdnů (v případě potřeby častěji). Četnost svozu je nutné upravit podle konkrétních podmínek v obci. Je potřeba dbát

na to, aby frekvence svozu nebyla příliš vysoká. Může to být nepříznivě vnímáno obyvatelstvem žijícím v okolí stanovišť.

Pro správné nastavení způsobu sběru recyklovatelných složek komunálního odpadu je nutné sledovat systém odpadového hospodářství a průběžně vyhodnocovat jeho možné úpravy.

Způsoby zpoplatnění obyvatel v odpadovém hospodářství

Existují tři způsoby platby za odpady:

- místní poplatek za provoz systému nakládání s odpady dle § 10b zákona o místních poplatcích
- poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona o odpadech
- smlouva dle § 17 odst. 6 zákona o odpadech

Obec může na svém území stanovit platbu za odpady pouze jedním z výše uvedených způsobů. Způsob zpoplatnění prvními dvěma způsoby je uveden v příslušné obecně závazné vyhlášce (OZV).

Místní poplatek je stanovený podle § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, a používá jej většina měst a obcí v ČR. Tento poplatek je vázán na osoby s trvalým pobytem na území dané obce a dále na cizince s trvalým pobytem nebo přechodným pobytem (zdržuje se na území obce déle než 90 dnů/3 měsíce) a azylanty. Poplatek platí také vlastníci staveb pro individuální rekreaci anebo vlastníci objektů pro bydlení, a to ve výši částky odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu. Za osoby žijící ve společné domácnosti může poplatek platit jedna osoba (částkou odpovídající počtu trvale hlášených osob). Za fyzické osoby žijící v rodinném nebo

bytovém domě může poplatek platit vlastník nebo správce. Osoby, které platí poplatky za více fyzických osob, jsou povinny obecnímu úřadu oznámit jméno, popřípadě jména, příjmení a data narození osob, za které poplatek platí.

Výše poplatku je omezena částkou 1 000 Kč s tím, že část poplatku odpovídající až 250 Kč za osobu stanovuje obec dle vlastního uvážení (za provoz systému) a část poplatku ve výši až 750 Kč je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu.

Jednou z výhod tohoto poplatku je možnost stanovit v rámci OZV úlevy a osvobození od poplatku (např. slevy pro seniory, studenty, jiné skupiny obyvatel). Poplatek je relativně dobře vymahatelný. Na výběr a správu poplatků se vztahují pravidla daňového řádu. Poplatek lze bez omezení použít ve všech velikostních skupinách obcí a všech typech zástavby. Nevýhodou poplatku je, že nezaplatní všechny osoby produkující odpad na území obce. To může být zvláště nevýhodné v obcích v okolí velkých měst, kdy část obyvatel sice v obci žije během celého roku a produkuje odpad, ale nemá v obci trvalé bydliště (např. studenti vysokých škol).

U poplatku za komunální odpad je poplatníkem každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad, tzn. fakticky každý obyvatel obce bez ohledu na trvalý pobyt. Plátcem poplatku je pak vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad, který poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky. Maximální výše poplatku není omezena, stanovuje se však dle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem – to znamená podle počtu a objemu sběrných nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti (popelnic/kontejnerů) nebo podle počtu uživatelů bytů a do výše je nutné také zahrnout úroveň třídění.

Poplatek je obdobně vymahatelný jako místní poplatek, neumožňuje však nastavit slevy pro vybrané skupiny obyvatel, jako je tomu v případě místního poplatku.

Smlouva s jednotlivými občany musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady.

Z logiky věci plyne, že daným způsobem je možné uskutečňovat platby za odpady

jen se souhlasem druhé smluvní strany – fyzické osoby. Mnohdy jsou také smlouvy uzavírány mezi občany a odpadovými firmami zajišťujícími nakládání se směsným komunálním odpadem v obci, přičemž firma má mandát od obce. Nevýhodou smluv, pokud je neuzavírá s občany obec (byť i na základě mandátu přes svozovou firmu), je, že obec nemá přehled o produkci odpadů, zároveň ale za odpady neodpovídá. Další nevýhodou smlouvy je, že je to dvoustranný akt smluvních stran a občana nelze donutit, aby smlouvu podepsal, pokud ji bude považovat za nevýhodnou.

Na druhé straně smlouvy jsou používány některými obcemi, protože odpadá agenda spojená s poplatkovým systémem a jeho správou. Systém smluv může být plně funkční a umožňuje nastavit systém podle potřeb obou smluvních stran, pokud se ovšem strany dokážou domluvit.

Zálohování PET lahví

V poslední době se stále častěji hovoří o možnosti zavedení záloh pro PET lahve. Celou diskuzi o této problematice „rozvířil“ Alessandro Pasquale, generální ředitel společnosti Karlovarské minerální vody, a. s., jehož cílem je takto získat co nejčistší surovinu – recyklát, která by byla následně (dle oběhového balíčku) využívána pro výrobu PET lahví (s obsahem recyklátu minimálně 25 %). Existuje celá řada argumentů pro i proti zavedení systému. Z našeho pohledu však převažují spíše ty negativní.

Positivním dopadem zavedení tohoto systému je jistě možnost získat čistý recyklát (druhotnou surovinu) pro výrobu zejména potravinářských obalů. Dále pak možné snížení množství PET lahví ukládaných na skládku a jeho přítomnost v litteringu. Z pohledu výrobců nápojů je také důležité pomocí záloh na PET lahve naplnění vysokých kvót sběru a podílu R-PET ve výrobcích. A z pohledu všech je významné zvýšení míry návratnosti PET lahví na hodnotu přes 90 %.

Naproti tomu je však nutné si uvědomit, že zavedení uvedeného systému bude nákladným řešením v řádech miliard korun, které postihne jen velmi malý tok odpadů – odhaduje se, že pro zavedení systému bude nutná investice 4 mld. Kč s každoročními provozními náklady na úrovni 2 mld. Kč – přínos cca 10 tisíc tun plastu

navíc. Toto znamená poměrně nízkou míru přínosu, neboť již nyní občané do systému vrátí téměř 80 % PET lahví. Z pohledu obcí je zásadním negativem velmi pravděpodobný odklon občanů od odděleného sběru dalších druhů plastů (většina separuje širokou škálu plastů zejména proto, že

do „žluté popelnice“ nosí PET lahve) a z toho plynoucí zvýšené náklady na tříděný sběr pro obce (systém bude muset být i nadále připraven zajistit zpětný odběr plastů v plné míře). Dojde také ke snížení výnosu z tříděného sběru pro obce (PET lahve jsou jednou z nejlépe – ne-li v současné době jedinou – obchodovatelnou komoditou) a z minulosti známé parazitování na obecních systémech (vykrádání žlutých popelnic, jak se děje např. již nyní u papíru a s tím související znečišťování okolí). Dalším negativním aspektem jsou nároky na prostor (PET lahve by se musely zpětně odebírat neporušené, nesešlápnuté), což ohrozí fungování obchodů zejména na malých obcích. Z pohledu životního prostředí je negativním dopadem tohoto systému potenciální ohrožení současného funkčního systému z důvodu nechuti občanů s ohledem na prostorové požadavky, delší „docházkovou vzdálenost“ z důvodu mnohem menší možnosti, kam tento odpad předat (sběrná síť žlutých kontejnerů je velmi hustá, což by u obchodů pravděpodobně neplatilo). Z hlediska spotřebitelů jsou pak jistě nežádoucí zvýšené náklady spojené s výrobou, prodejem i sběrem těchto lahví ze strany výrobců a distributorů,

kteří se v konečném důsledku promítnou do konečné ceny výrobku.

Na závěr je nutné zmínit, že občané, kteří danou myšlenku podporují, se domnívají, že takto vykoupená PET lahev bude stejně jako skleněná opětovně po vymytí použita. Není to však pravda. Vykoupená PET lahev bude rozdrčena a předána k výrobě nového výrobku. Stávající systém a cesta PET lahve od občana do zpracovatelského zařízení se tedy „pouze“ rozšíří o mezikrok v podobě výkupu.

Rozšíření počtu autorizovaných obalových společností (AOS)

Již několik organizací požádalo Ministerstvo životního prostředí o udělení autori-

zace k zajišťování zpětného odběru obalů. Obce byly osloveny zejména společností REMA AOS, a. s., která požadovala deklaraci spolupráce s touto společností za předpokladu, že jí bude autorizace udělena.

Svaz měst a obcí celou situaci sleduje. Na základě uskutečněného jednání se domníváme, že rozšíření AOS o další subjekty bude jistě znamenat konkurenční výhodu pro povinné osoby (výrobce a producenty obalů), nicméně z pohledu obcí není taková výhoda zcela jistá.

Na dotazy ze strany členů Svazu stran podpisu dohody s novou AOS nejsme schopni jednoznačně odpovědět, resp. ne/doporučit podpis, neboť nejsou známy podrobnosti smluvního vztahu mezi danou společností a obcemi.

Nové povinnosti pro obce

Závěrem bychom chtěli upozornit, že s účinností od 1. dubna 2019 mají obce dle vyhlášky č. 321/2014 Sb., o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, v platném znění, povinnost zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu. V období od 1. listopadu do 31. března následujícího kalendářního roku však dle uvedené vyhlášky může obec přizpůsobit nastavení četnosti svozu klimatickým podmínkám a množství produkovaných biologických odpadů.

*Ing. Bc. Barbora Tomčalová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Kaly z čističek odpadních vod – co s nimi?

V minulém období proběhla dvě jednání k tzv. kalové vyhlášce. Poprvé, 7. března 2019, se stakeholderi sešli na půdě zemědělského výboru Poslanecké sněmovny, podruhé, 1. dubna, pak přímo na Ministerstvu životního prostředí.

O co v této problematice jde? V souvislosti s novelou zák. o odpadech č. 223/2015 Sb., došlo ke zrušení vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, a vznikla nová vyhláška č. 437/2016 Sb., o používání kalů na zemědělské půdě (dále jen „vyhláška“), od které se očekávalo zejména zlepšení v evidenci a logistice nakládání s kalem. Nová vyhláška přinesla významné změny, které se týkají zejména skladování kalů. Principiální byla také otázka nastavení mikrobiologických kritérií pro upravené kaly z ČOV. Vzhledem k současným možnostem hygienizace kalů u původců kalů, byla zachována do roku 2020 původní kritéria mikrobiální kontami-

nace kalů. U kalů II. kategorie platí nadále zákaz jejich používání při pěstování zeleniny, brambor (mimo brambor pro výrobu škrobu) a v intenzivně plodící ovocné výsadbě. Kaly II. kategorie je možné použít pouze na zemědělské půdě určené k pěstování technických plodin nebo v podzimním období na půdě určené k pěstování běžných plodin.

V uvedené vyhlášce je ale zakotvena povinnost od 1. ledna 2020 plnit při používání kalů na zemědělské půdě daleko přísnější limity mikrobiologických ukazatelů. Současné zkušenosti a výsledky rozborů však ukazují, že je pro řadu ČOV splnění limi-

tů mikrobiální kontaminace u upraveného kalu mnohdy nereálné. Tím se výrazně omezí použití upravených kalů v rostlinné zemědělské produkci jejich zpracováním do půdy. Krátký časový interval do nabytí účinnosti zmíněného limitu neumožňuje producentům kalů investovat do odpovídajících technologií, které umožní efektivní využívání kalů z ČOV v zemědělství. Nadto někteří upozorňují na absenci českých studií, které by podpořily stanovení takto přísných limitů.

Obě debaty se tedy týkaly zejména požadavku zainteresovaných subjektů na posunutí termínu účinnosti uvedené vyhlášky, k němuž se Ministerstvo životního prostředí začíná také přiklánět.

*Ing. Bc. Barbora Tomčalová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

INTERNETOVÝ MAPOVÝ SERVER nabídka pro členy Svazu

nákup aplikace	ZDARMA
naplnění daty / data zajistíme (inž. sítě)	ZDARMA
provoz projektu	od 500 Kč / měsíc

Cena za provoz obsahuje vše – nepřiplácíte za funkce, moduly, vložení dat, upgrade na nové verze atd.

**NABÍDKA OBRATEM,
NEZÁVAZNÁ PREZENTACE U VÁS**

www.gobec.cz

Krátké informace z projektu CSS

CSS pracující pro DSO inspirovala v krajích

V únoru a březnu tohoto roku se konala díky pochopení vedení krajů hned tři setkání představitelů dobrovolných svazků obcí (DSO), konkrétně v krajích Královéhradeckém, Jihomoravském a Kraji Vysočina. Své zkušenosti s více než dvouletým fungováním CSS, inspirace a doporučení kladná i jiná zde prezentovaly DSO začleněné v pilotním projektu Svazu.

Při všech jednáních zazněla základní informace a to, že CSS už jednoznačně fungují jako profesionální servisní zázemí pro starosty v rámci DSO, řeší společné postupy v nejrůznějších oblastech, koordinují potřeby členských obcí, pomáhají komunikovat a prosazovat společné zájmy a plní mnoho dalších úkolů dle individuálních potřeb obcí a svazků.

Uvedli jsme ale i celou řadu konkrétních příkladů, jako že CSS například poskytují odborné poradenství členským obcím především v oblasti platné legislativy (vzdělávací semináře, telefonické i osobní konzultace, zpracování dokumentů apod.), dále fungují v oblasti projektového a dotačního poradenství, zpracovávají a administrují žádosti o dotace jak pro členské obce, tak i pro svazek, příspěvkové a neziskové organizace svých členů, realizují společné projekty. Významným přínosem

pak je, že Centra obcím pomáhají s výběrovými řízeními, zajišťují servis v oblasti GDPR, organizují a koordinují společné nákupy, mezisvazkovou spolupráci, realizují akce na podporu kultury, vzdělávání a společenského života v regionu a plní mnoho dalších úkolů dle individuálních potřeb.

Co zaznělo nejčastěji z úst účastníků reprezentujících CSS v jednotlivých krajích? Nastartovala se kvalitní meziobecní spolupráce, posílily se vazby mezi obcemi, zvýšilo se množství zrealizovaných projektů a realizovaly se díky tomu i větší projekty. Koordinace společných postupů umožňuje obcím zlepšit pozici při vyjednávání a pustit se třeba i do realizace společných nákupů. Dalšími podstatnými benefity je pak zkvalitnění a rozšíření služeb pro obce a jejich obyvatele, zefektivnění výkonu veřejné správy a v neposlední řadě finanční úspory, které

mohou být investovány do dalšího rozvoje území.

Meziobecní spolupráce už v České republice není rozhodně novým fenoménem. Nicméně, jak se ukazuje, dobře uchopená CSS ji jednoznačně posouvají na kvalitativně vyšší úroveň a na životě v území svazku je to znát. Na těchto krajských setkáních se tak starostové, předsedové DSO, manažeři a poradci pracující již dnes pro svazky obcí nezapojených do Projektu CSS inspirovali a mohou posunout své úvahy o případném zřízení takového profesionálního zázemí.

Pokud i vás toto téma zajímá, informace, inspirace a kontakty můžete získat na webových stránkách Svazu. Podobná setkání plánujeme i v dalších krajích.

*Ing. Ivana Červinková
expert pro komunikaci s DSO*

Zaměstnanci CSS se seznámili s problematikou pozemkových úprav

Na přelomu měsíců února a března se v rámci pravidelného vzdělávání zaměstnanců projektu CSS uskutečnila dvě školení zaměřená na problematiku pozemkových úprav. Školení, která proběhla v Praze a Brně pod vedením lektorů Jaroslavy Doubravové a Michala Gebharta ze Státního pozemkového úřadu, byla zaměřena na legislativu i samotný proces a řízení pozemkových úprav. Účastníci se prostřednictvím lektorů seznámili s pozemkovými úpravami jako s nástrojem, který řeší komplexním způsobem uspořádání extravilánových prostor i vlastnických vztahů.

Závěr účastníkům školení přiblížil úspěšné realizace pozemkových úprav i hlavní přínosy, které mohou mít pozemkové úpravy ve vztahu k dlouhodobému a trvale udržitelnému rozvoji krajiny. Zpětná vazba ze strany zaměstnanců CSS byla velmi pozitivní a jak v Praze, tak Brně proběhla plodná diskuse.

*Bc. Michal Dvořák
manažer odborného vzdělávání*

Na závěr se s vámi chceme podělit o krátký náhled do znalostí, která CSS v rámci Projektu získávají v oblasti zadávání veřejných zakázek a využívají je úspěšně při práci pro obce sdružené v „jejich“ DSO. Doufáme, že pomohou i vám.

Elektronická fakturace v zadávacím řízení

Dle § 221 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), zadavatel nemůže odmítnout elektronickou fakturu vystavenou dodavatelem za plnění veřejné zakázky z důvodu jejího formátu, který je v souladu s evropským standardem elektronické faktury. Pro zadavatele, kterým je Česká republika, organizační složky státu a Česká národní banka, nabylo předemné ustanovení účinnosti již 1. dubna 2019. Pro ostatní zadavatele, tedy i pro územně samosprávné celky, je účinnost stanovena na 1. dubna 2020. Povinnost přijímat elektronické faktury se netýká průběhu zadávacích řízení, ale uplatní se až po uzavření smlouvy

v průběhu realizace veřejné zakázky. Zadavatel nemůže ve smlouvě na veřejnou zakázku uplatnění § 221 ZZVZ vyloučit.

Ministerstvo pro místní rozvoj zajistilo bezplatný online přístup k technické normě ČSN EN 16931-1:2017, která je pro elektronickou fakturaci nezbytná. Technická norma je k dispozici na webových stránkách sponzorpristup.agentura-cas.cz.

Nová stanoviska expertní skupiny MMR k elektronizaci ve veřejných zakázkách

Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejnilo další dvě nová stanoviska k elektronizaci ve veřejných zakázkách. První ze stanovisek se

týká předkládání elektronických kopií a originálů v zadávacím řízení. Ve většině případů bude dodavatel, potažmo i zadavatel, řešit elektronické originály nebo úředně ověřené kopie až s vybraným dodavatelem v rámci tzv. součinnosti před podpisem smlouvy. Vybraný dodavatel může zadavateli předložit doklady, které vznikly autorizovanou konverzí z listinných originálů, nebo doklady, které získal primárně již v elektronickém originálu, např. z informačních systémů veřejné správy (výpis z obchodního rejstříku apod.).

Druhé stanovisko se týká sdělování údajů z nabídek dodavatelům. Otevírání nabídek v elektronické podobě se nemusí konat za přítomnosti účastníků zadávacího řízení, na rozdíl od otevírání nabídek v listinné podobě. Zadavatel není povinen účastníkům sdělovat identifikační údaje účastníků zadávacího říze-

ní, ani údaje z nabídek odpovídající číselně vyjádřitelným kritériím hodnocení. Zadavatel rovněž nemusí vyhotovovat protokol z otevírání nabídek. Zadavateli však zákon nebrání, aby tyto údaje (nebo jen některé z nich) sdělil účastníkům dobrovolně. V případě, že zadavatel hodlá údaje z nabídek poskytnout účastníkům, Ministerstvo pro místní rozvoj doporučuje sdělovat tyto údaje v anonymizované formě, tedy například údaje o cenách bez identifikace účastníků zadávacího řízení. S ohledem na zásadu zákazu diskriminace by zadavatel měl stejné informace, které poskytl jednomu účastníkovi, poskytnout také ostatním účastníkům zadávacího řízení. Obě stanoviska naleznete na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj portal-vz.cz.

Podobné informace, například z oblasti GDPR, uveřejňujeme pravidelně i na stránkách Svazu.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zahájili jsme bezplatné vzdělávání úředníků

V minulém čísle jsme informovali o aktivitách projektu Efektivní správa obcí „ESO“, realizovaného Centrem edukačních služeb Svazu měst a obcí ČR. Po vydání Příručky pro zastupitele a vzdělávacích seminářích pro zastupitele obcí jsme vytáhli další eso z rukávu „ESA“ a v březnu zahájili bezplatné akreditované vzdělávání úředníků územních samosprávných celků ve dvou měsících naší republiky, v Praze a Brně.

Proběhly tři kurzy, dva na téma správní řád a jeden na téma veřejné zakázky. Kurzů se celkem zúčastnilo 67 úředníků z obcí, měst a městských částí.

Od dubna 2019 uskutečneme obdobné vzdělávací aktivity v dalších deseti měsících a obcích České republiky. A tím zdaleka nekončíme, naším cílem je do konce roku 2019 realizovat vzdělávání ve všech krajích naší republiky.

Jak kurzy v Edukačním centru Svazu vznikají?

Do kuchyně vzdělávacích expertů jsme nahlédli prostřednictvím Jana Mareše, vedoucího experta procesů ve vzdělávání: „Při přípravě vzdělávacích aktivit vycházíme z přání a požadavků měst a obcí, které zjišťujeme pravidelným dotazníkovým šetřením, naši experti sledují aktuální legislativu a v neposlední řadě hovoříme se starosty, tajemníky i úředníky, kteří se našich kurzů účastní. Při plánování kurzů jsme zvolili cestu volných cyklů kurzů věnovaných konkrétním oblastem výkonu veřejné správy, které úředníkům umožňují systematické vzdělávání v dané oblasti. V praxi tak máme například cyklus 4 kurzů Správní řád od A do Z nebo cyklus 5 kurzů Průvodce zadáváním veřejných zakázek a další. Přehled všech akreditovaných kurzů pak naleznete zveřejněný na webových stránkách projektu. Aktuálně máme akreditováno více než dvacet vzdě-

lávacích programů a v přípravě jsou další. Obcemi a městy nejvíce poptávaným tématem je právě oblast správního řádu, následuje zákon o obcích a oblast hospodaření a nakládání s majetkem obce. Nezapomínáme ani na oblast personální, v nejbližších dnech budeme do výuky zařazovat kurz Personální agenda v obci.“

Jaký je názor prvních absolventů kurzů?

Krásnou zpětnou vazbu nám dala absolventka prvního kurzu „Správní řád od A do Z – Doručování“ paní Alexandra Letá (MČ Praha 11), která nám napsala: „Absolvovaly jsme s kolegyněmi spoustu školení ke správnímu řádu, ale toto školení považujeme za jedno z nejlepších. Výklad byl velice srozumitelný, profesionální a lidský. Přednášející bez problémů odpovídal na všechny dotazy. Oceňujeme, že se probírala pouze jedna konkrétní část ze správního řádu, neboť správní řád je tak rozsáhlý, že není možné absolvovat jedno školení k celému správnímu řádu. Rády bychom navštívily eventuálně další školení týkající se nějaké konkrétní části správního řádu.“

Obdobně byly i ohlasy dalších účastníků kurzů, což nás velice těší, ale zároveň i zavazuje k dodržování toho nejvyššího možného standardu našich vzdělávacích akcí.

Zaujaly vás naše kurzy a chtěli byste se přihlásit?

Přihlašování na naše kurzy probíhá on-line prostřednictvím webových formulářů. Na webových stránkách projektu naleznete aktuální seznam všech akreditovaných kurzů, včetně termínů a místa konání.

www.projekteso.cz

Máte zájem o konkrétní témata, která jste nenalezli v naší nabídce? Ozvěte se nám! Sdělte svá speciální přání a v případě, že zájem projeví minimálně dvacet osob, rádi k vám přijedeme a takto „na míru ušitý seminář“ uskutečneme přímo u vás!

projekteso@smocr.cz
tel.: 730 151 371

za projektový tým ESO Ing. Jan Slanec

V únoru a březnu 2019 jsme připomínkovali především:**Akční plán boje s korupcí na rok 2019**

Předkládá Ministerstvo spravedlnosti, na Svazu připomínkuje Ivona Mottlová

Svaz v rámci Akčního plánu znovu vyjádřil svůj nesouhlas s návrhem zákona o lobbování, ochraně oznamovatelů a rozšířením působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

Předkládá Ministerstvo zdravotnictví, na Svazu připomínkuje Jindra Tužilová

Svaz upozornil, že z důvodu zpřísněných podmínek může dojít k tomu, že projekt na podporu dětských skupin skončí či nebude dohazovat tak vysokého počtu zapojených subjektů.

Akční plán autonomního řízení

Předkládá Ministerstvo dopravy, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová

Svaz požadoval prověřit premisu, že autonomní vozidla skutečně přispějí ke zvýšení efektivity využití plochy komunikací určených pro motorovou dopravu i v městském prostředí, kde automatické systémy budou muset reagovat na mnoho neznámých parametrů.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Předkládá Ministerstvo financí, na Svazu připomínkuje Ilona Masopustová

Svaz požadoval možnost schválení pravidel rozpočtového provizoria bez časového omezení, navrhl zrušení povinného zveřejňování rozpočtových opatření a s tím souvisejícího přestupku. Požadoval zrušení povinnosti příspěvkových organizací ÚSC a svazků obcí zveřejňovat návrhy střednědobého výhledu rozpočtu a rozpočtu příspěvkové organizace na svých internetových stránkách či na internetových stránkách svého zřizovatele.

Návrh zákona o sociálním podniku

Předkládá Úřad vlády ČR, na Svazu připomínkuje Jindra Tužilová

Svaz odmítl materiál jako celek a požadoval jeho přepracování, a to mimo jiné i z důvodu, že s ohledem na nenáročnost veřejnoprávní podpory a poměrně finančně i administrativně náročný proces získání statusu sociálního podniku by mohl zákon sociální podnikání utlumit.

Věcný záměr stavebního zákona

Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová

Svaz nesouhlasí s institucionálními změnami navrhovanými ve věcném záměru. Souhlasí však s potřebou zjednodušení a zrychlení stavebních řízení, a proto požadoval, aby MMR připravilo takový návrh, který povede ke zjednodušení a zrychlení stavebních řízení, avšak bez rušení stavebních úřadů.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích

Předkládá Ministerstvo dopravy, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová

Svaz požadoval zejména zpřesnění ustanovení tak, aby byla jednoznačná, aby byla odstraněna složitost a nepřehlednost některých nově navrhovaných ustanovení a byla zajištěna rovnost před zákonem.

Návrh zákona o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů a o změně souvisejících zákonů

Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Ivona Mottlová

Svaz upozornil, že některá navrhovaná ustanovení nepřiměřeným způsobem zasahují do práva na samosprávu.

Návrh vyhlášky o způsobu likvidace kopií dat a provozních údajů informačního systému veřejné správy a o náležitostech protokolu o průběhu jejich likvidace

Předkládá Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, na Svazu připomínkuje Michaela Papírníková Jurečková

Svaz upozornil na další administrativní a finanční zátěž spojenou s předloženým návrhem.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 424/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Návrh zákona, kterým se mění některé volební zákony

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhlášky provádějící zákon o archivnictví a spisové službě

Implementační plány programu „Digitální Česko“

Novela vyhlášky č. 79/2017 Sb., o stanovení struktury a formátu oznámení podle zákona o střetu zájmů

Návrh vyhlášky o vymezení zón ochrany přírody Národního parku České Švýcarsko

Návrh nařízení vlády o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách

Návrh Aktualizace č. 2 Politiky územního rozvoje České republiky

Návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností

Návrh ústavního zákona o volebních obvodech pro volby do Senátu Parlamentu České republiky

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2019 – 2023

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Jak vypudit bezdomovce z městských center? Legálním zabavováním alkoholu

Jaké těžkosti vznikají s opakovaným pobytém nepřizpůsobivých osob v centrech měst a jak se s tím popasovat, je doslova „výbušné téma“. V dnešní době, kdy je česká legislativa mnohde zaplevelena „super-demokratickými prvky“ na ochranu osobnosti, se represivní složka strážců zákona, v našem případě městská policie, dostává do velmi obtížné, vlastně neřešitelné situace. Uvedu typický příklad a mnohým z vás jistě promluví přímo z duše.

Vyhláška na nepřizpůsobivé občany neplatí, ani poukázky nejsou všemocné

Téměř všechna města v ČR mají již léta vydanou vyhlášku o zákazu popíjení alkoholu na vytipovaných veřejných prostranstvích (náměstí, park u školy atd.). Výchovný účinek této vyhlášky lze však aplikovat pouze na slušných občanech, kteří se výjimečně zapomenou a jsou strážníky chyceni. Ti neriskují ostudu a vyměřenou pokutu raději zaplatí. Aplikace potřebné vyhlášky se však zcela míjí účinkem u dlouhodobě nepřizpůsobivých osob. Proč? Protože tato individua nelze zmíněnou vyhláškou nijak zasáhnout. Proč? Protože mají ze zákona pouze nárok na vyplacení existenčního minima ve výši 2200 Kč. Vyplácení životního minima je řešeno podle zákona o hmotné nouzi č. 110/2006 Sb. a vyplacení existenčního minima je řešeno podle zákona o existenčním minimu č. 111/2006 Sb. V případě, kdy je osoba vyřazena z evidence na úřadu práce z vlastní viny, zůstává jí právě a pouze částka 2200 Kč, která je nezabavitelná. Zákodáři vyvinuli snahu, aby část této částky až do výše 65 % byla vyplácena v poukázkách, aby bylo omezeno nakupování alkoholu. Je to však běžně obcházeno tím, že si „bezdomovec“ poukázku v hodnotě 50 Kč vymění u neférového obchodníka za hotových 30 Kč, aby měl na svoji denní alkoholickou dávku.

Co tedy vidí na veřejném prostranství, např. na náměstí, běžný občan?

Ke skupince „bezdomovců“ přichází dvoučlenná hlídka městské policie. Prokazatelně vidí porušování vyhlášky o popíjení alkoholu, s bezdomovci diskutuje, a poté se dává na ústup! V lepším případě provinilci popojdou o několik desítek metrů dál a po odchodu strážníků se vrací na místo. Lidé se jich bojí a nespokojenost občanů se obrací vůči radnici, proti starostovi, radním i zastupitelům „že s tím nic nedělají“. Proč? Protože městská policie napíše přestupek, správní odbor zahájí přestupkové řízení, ale

s výsledkem nula. Bez vymahatelnosti jakékoliv pokuty! Hloupé a zoufalé, že? Politická garnitura takto u veřejnosti před volbami rychle ztrácí body. Případná politická konkurence populisticky slibuje nápravu. Nikdy se tak však nestane.

O co se nepřizpůsobivý člověk skutečně bojí? O alkohol přeci

V Chlumci nad Cidlinou nás tento problém také dlouhodobě trápil. Jedné horké srpnové noci jsem pojal tento nápad: budeme alkohol (např. pivo, tvrdý alkohol či „vinný nápoj“) legálně zabavovat! To je jediná hodnotná věc, o kterou „bezdomovec“ opravdu nechce přijít. Je to to nejcennější, co momentálně má.

Jak toho dosáhnout? Nutno především dokázat, že zabavená tekutina je alkohol, a nikoliv tekutina pro pitný režim, což by mohl „bystrý pozorovatel a zároveň osoba bojující za ochranu osobnosti“ okamžitě a účinně napadnout. Provinilcem by se následně stal strážník podle hesla „pro dobrotu na žebrotu“. Od počátku září 2018 tedy strážníci městské policie po konzultacích s ředitelstvím Policie ČR Hradec Králové postupují následovně – přicházejí k jednotlivci či ke skupině osob popíjejících alkohol a vyžadují si ke kontrole obsah otevřené lahve (pozor – alkohol v lahvi s nepoškozeným uzávěrem nelze zabavit). Pomocí detekční tyčinky na zjištění alkoholu v dechu (lze zakoupit za cca 12 Kč/ks v lékárnách, pozor na záruční lhůtu) a ručního nasávacího zařízení Universal typ 8 (kdy jsou tyto dva komponenty propojeny plastovou trubičkou), strážník bě-

hem několika vteřin spolehlivě zjistí přítomnost či nepřítomnost alkoholu v obsahu lahve (jsou nasáty páry alkoholu nad hladinou tekutiny). Principiálně se jedná o známou chemickou reakci, kdy ethanol přítomný v tenzi par nad tekutinou okamžitě reaguje s enzymem a vzniká aldehyd. Tento je již detekován iniciačním činidlem tak, že dochází k zabarvení detekční trubice do žluta až zeleně (dříve typická forma kontroly řidičů, kdy byl z dechu detekován alkohol nafouknutím pověstného balónku). Nejde tedy o přesné stanovení množství alkoholu, ale pouze o stanovení přítomnosti alkoholu. **V kladném případě se tedy prokazatelně stává z předmětu podezřelého z páchání přestupku předmět, kterým přestupek spáchán byl.** V tomto okamžiku nastává nejdůležitější fáze postihu provinilce, tj. okamžitě zabavení jeho momentálně nejdražšího „pokladu“.

A jak dál? Městská policie tedy zabaví předmětnou láhev, předá provinilci doklad o odnětí věci, zpracuje úřední záznam o odnětí věci a předá oznámení přestupku na správní odbor. Správní odbor zahájí svoji obvyklou činnost, tj. přestupek vyřeší. Samozřejmě udělí příslušnou výši pokuty (která však nikdy nebude zaplácena z výše popsaných důvodů) a vyzve Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, aby si přijel odebrat zabavený předmět k odborné likvidaci, neboť toto kupodivu nemůže provést ani městská policie, ani pracovník správního odboru. Směšné, ale pravdivé. Zatížíme tímto tedy bizarně státní aparát, kdy po čase přijedou dva pracovníci protokolárně vyzvednout a odborně zlikvidovat již, pravděpodobně, zkažený alkohol.

Pravý účel tohoto martýria – „O svůj poklad už nechci přijít!“

„Bezdomovec“ se bojí o svůj drahocenný poklad (alkohol) a neriskuje další zabavení

v příštích dnech. Poučen z předchozího nezdaru se odebere vypít svoji dávku mimo frekventovaná místa, např. do lesa, někam pod most, prostě tam, kam pravomoc městské vyhlášky nesahá. Principu je tedy dosaženo, protože veřejnost již v Chlumci nad Cidlinou tyto „bezdomovce“ na frekventovaných místech v parku u školy a na náměstí neregistruje.

Ještě poznámka. Protože i „bezdomovec“ je často chytrá osoba, může nastat případ,

že přicházející hlídka monitoruje, kterák otevřený alkohol strčil do svého tlumoku nebo pod kabát a předstírá, že nic nepije. I v tomto případě může hlídka městské policie (samozřejmě i hlídka Policie ČR) tento předmět zkontrolovat a v případě přítomnosti alkoholu odebrat podle stejných protokolů. Zde však pozor na to, aby podezřelý předmět nezabavoval muž ženě nebo naopak (zabavování věci osobním kontaktem se rovná osobní prohlídce).

Strážníci městské policie i vedení města jsou kdykoliv ochotni se o tuto dobrou věc podělit se svými kolegy, kteří dlouhodobě řeší podobný problém sužující naši společnost v centrech měst. Popsané protokoly lze stáhnout na webových stránkách Svazu nebo je obratem obdržíte v elektronické podobě od Městské policie Chlumec nad Cidlinou.

*Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města*

Starosti starostů

Funkce starosty je opravdu náročná – starostové jsou vojáky veřejné správy v první linii. Každý z nich přitom musí být člověkem mnoha řemesel. A dnes už také zdatným legislativcem, ekonomem, rétorem a tak bychom mohli pokračovat. Proč kdo starostuje, s čím bojuje a co mu naopak dělá radost? Někteří se s námi o své pocity a zkušenosti podělili.

Dnes se vám představí mladá žena, starostka městyse Mladé Buky, Lucka Potůčková, které zcela jistě patří právem označení žena na svém místě.

Žijeme v krásné krajině v Podkrkonoší

Začnu poněkud popisně, ale pro představu je to třeba. Náš městys čítá asi 2300 obyvatel. Jsme krásná obec pod krkonošskými velikány, s divukrásnou přírodou, ale s velmi pohnutými osudy a historií Sudet. Na celkové atmosféře se podepsaly i porevoluční změny a změna průmyslu celkově. Účel nynějších truchlivých brownfieldů podél řeky Úpy se stále hledá a než se najde, budou tyto opuštěné nevyužité objekty němými svědky někdejší industriální éry. Zároveň je však nutno dodat, že život na horách je díky specifickému klimatu drsný a stejný jsou i jeho obyvatelé. A pak jsou tu turisté, luftáci a návštěvníci vůbec a s nimi spojená subkultura a novodobý cestovní průmysl. To vše formovalo, a i po několika generacích stále formuje, místní obyvatele, jejich životní styl i světonázor.

Řetěz na krku, ale také koule u nohy a svázané ruce

Stanete-li se starostou, dostanete na krk řetěz. Nikdo už vám ovšem neřekne, že jako bonus budete mít taky kouli u nohy a svázané ruce. Proč svázané ruce? Protože často chcete něco udělat, a to rychle a různě, ovšem díky nejruznějším procesům to prostě nejde. A proč kouli u nohy? Protože často byste chtěli zmizet ze světa, vypařit se a na všechno se vykašlat, jenže...

Z nejruznějších důvodů to prostě neuděláte. Zejména proto, že máte starostovskou čest a odpovědnost.

A propos, ten řetěz kolem krku. Řekněme si to upřímně, tato významná starostovská insignie je designována především na zátylky mužské. My starostky jsme obvykle poněkud subtilnějších figur, a tudíž nám tento symbol majestátu sahá až někam po pupík a svou tíhou láme krčky. Svatebčané se mě pak na obřadu nezřídká vyplašeně ptali, jestli je něco špatně a proč jsem tak smutná a shrbená. Nechali jsme tedy udělat dámský lehčí a kratší řetěz a „voila“, problém byl vyřešen.

Ne každý problém se ovšem dá vyřešit tak snadno. Práce starosty je pestrá, mnohotvárná a inspirativní, leckdy však také úmorná, deprimující, nevděčná a popřemýšlíme-li nad tím, že v případě malé obce jde o práci velmi osamělého vrcholového manažera, tak často také špatně placená. Anglicky se to řekne „underpaid“, což

by se doslovně přeložilo jako „podplacená“ a mnozí občané by se tomu jízlivě uchechtli. Nenechte se však mýlit a zkuste se alespoň na den vžít do role starosty menší obce, tedy přesně tak velké, že máte obrovskou agendu, ale miniaturní aparát a všichni dělají tak trochu „na koleně“ vlastně všechno.

Nevšední všední dny

Vaše starosti všedních dní mohou být nezřídká velice nevšední. Ráno vyberete barvu fasády na sportovní kabiny (tak v tom jsme my starostky extra třída), poté řešíte díry v silnici připomínající pasti na mamuta, což je po každé zimě takový evergreen. Krátce na to přejdete k řešení výběrového řízení na nábytek rekonstruované školy, následně jdete uvítat nové občanky do obce a poslintání z chování miminka se scházíte se sociálním pracovníkem řešit bezdomovce s jednou nohou, který se rozhodl zcela dobrovolně zemřít na hranici vašeho katastru (promiňte, ale člověk je občas cynický), abyste bleskurychle přejeli na druhý konec vesnice očihnout nepořádek u kontejnerů. Večer ještě po telefonátu místní policie informujete občany nejruznějšími informačními kanály, ať si dají majzla, že kolem kolejí u vlaku běhá vlk. To jako vážně. Karkulky bacha. Poté již jen omdlíte na gauč a dětem vysvětlíte, že trojka ze zemáku je krásná známka a že popcorn k večeri je vlastně zcela energeticky vyvážená strava.

Věřme, že vše má i své světlé stránky

Proč si ale nepřiznat, že vše má i své světlé stránky a když člověk svou práci, stejně jako každou jinou, bere s entusiasmem, notnou dávkou humoru a láskou, dá se to vydržet. Tedy aspoň jedno funkční období a při vhodné kombinaci starostí a radostí tak, aby si večer mohl člověk oddechnout a říct si: Tak dneska jsem byla spíše „radostka“.

Zeptali jste se...

Právní poradna má v databázi již kolem 2600 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz.

Je možné přistoupit ke schválení změny rozpočtu – rozpočtového opatření i po uplynutí rozpočtového roku?

Nelze změnit rozpočet obce zpětně, po uplynutí rozpočtového roku, pro který byl rozpočet schválen. Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. V tomto závěrečném účtu by se měla obec vypořádat s tím, že jí nebyla poskytnuta předpokládaná dotace, díky které nedošlo k plnění na příjmové ani výdajové straně rozpočtu.

Dle ustanovení § 17 zákona o rozpočtových pravidlech po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu. V tomto závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích... Závěrečný účet musí být spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce dle § 43 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, projednán zastupitelstvem obce nejpozději do 30. června následujícího roku a zastupitelstvo obce přijme opatření k nápravě.

Rozpočet může být po jeho schválení změněn na základě důvodů uvedených v zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“). Dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlech může být rozpočet po jeho schválení změněn z důvodu změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů či výdajů (věcné změny).

Nakládání s obecním majetkem – obec v r. 2000 vymezila jednotky v domě. Nyní má obec zájem prodat jednotky nájemcům – jde o první prodej. Podle § 3063 OZ se bude vznik vlastnického práva řídit OZ. Znamená to, že se uplatní předkupní právo podle § 1187 OZ místo § 22 zákona o vlastnictví bytů?

Předkupní právo k bytovým jednotkám, které byly vymezeny za účinnosti zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů) a u nichž se jedná o první takový převod, se bude řídit současnou zákonnou úpravou, tedy občanským zákoníkem. Obec by tedy měla postupovat dle ustanovení § 1187 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a nabídnout svým nájemcům (mimo právnických osob) takové bytové jednotky k odkupu.

Závěrem pro úplnost dodáváme, že tento právní názor není právně závazný, neboť k závaznému výkladu právních předpisů jsou v konkrétních případech oprávněny pouze příslušné soudy.

Kdo a proč, resp. které instituce, mohou bez vědomí/souhlasu obce přihlásit k trvalému pobytu na její adresu ohlašovny občany?

Trvalý pobyt je upraven v ustanoveních § 10 až § 12a zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel). Dle ustanovení

§ 10 odst. 5 zákona o evidenci obyvatel, dojde-li ke změně místa pobytu občana, pak je občan povinen tuto změnu ohlásit ohlašovně v místě nového trvalého pobytu. **Byl-li trvalý pobyt občana zrušen úředně, pak je místem pobytu občana sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu byl občanovi trvalý pobyt úředně zrušen.** Dále dle ustanovení § 10 odst. 4 zákona o evidenci obyvatelstva v případě, kdy nelze určit místo trvalého pobytu v případě narození nebo nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení dle trvalého pobytu matky či v zákonem stanovených případech otce, pak se místem trvalého pobytu rozumí sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu se občan narodil, nebo sídlo zvláštní matrice, narodil-li se v cizině.

Jak vyplývá z výše zmíněných informací, je adresa ohlašovny trvalým pobytem občana v případě, že dojde ke zrušení jeho trvalého pobytu v obci bez přihlášení nového trvalého pobytu v jiné obci, popřípadě v případě narození je místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu se občan narodil. Z toho vyplývá, že takto určený pobyt je pobytem „zbytkovým“ není-li občan hlášen v určité nemovitosti.

Dle zákona o evidenci obyvatel je občan osobou, která se přihlašuje k trvalému pobytu. Za občana mladšího 15 let pak dle ustanovení § 10 odst. 10 zákona o evidenci obyvatel hlásí změnu trvalého pobytu jeho zákonný zástupce či fyzická osoba, které je dítě svěřeno do péče. Dojde-li ke zrušení trvalého pobytu dle ustanovení § 12 zákona o evidenci obyvatel, pak o jeho zrušení rozhoduje sama ohlašovna.

Obec chce realizovat směnu pozemků. Musí si ohledně ceny směňovaných pozemků opatřit znalecký posudek? A je-li cena pozemků, které obec směnou převádí na druhou smluvní stranu, nižší než cena za pozemky, které nabyde do svého vlastnictví, musí finanční rozdíl druhé straně dorovnat?

Obecně platí, že pro splnění požadavku uvedeného v ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), není zapotřebí vyhotovovat znalecký posudek. **Obec tak nemá povinnost nechat si vypracovat znalecký posudek o směňovaných nemovitostech, ale měla by znát jejich cenu v místě a čase obvyklou.** Cenu v místě a čase obvyklou lze zjistit např. srovnáním nabídek realitních kanceláří, cenovou mapou, přičemž lze i oslovit ostatní obce v daném regionu, s jakou náhradou (cenou) při převodu nemovitostí počítají.

Co se týká majetkového dorovnání – žádná zákonná úprava nestanovuje povinnost při směně kompenzovat případný finanční rozdíl. Jedná se o projev smluvní svobody mezi stranami, a pakliže tedy s uvedeným souhlasí obě smluvní strany, nic jim nebrání takovou smlouvu uzavřít. (Poněkud jinak by to bylo v případě, kdy by obec chtěla směniti své pozemky, jejichž cena je oproti pozemkům, které by směnou měla nabýt do svého vlastnictví, vyšší. V popsané situaci by obec musela v souladu s péčí řádného hospodáře takové jednání řádně odůvodnit, aby nebylo stiženo neplatností.)

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Daň z nemovitostí: poplatník daně z nemovitých věcí; skutečný vlastník nemovité věci

Poplatníkem daně z nemovitých věcí podle § 3 odst. 1 a § 8 odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, je skutečný vlastník nemovité věci, nikoliv pouze osoba evidovaná v katastru nemovitostí, a to i tehdy, je-li existence vlastnického práva deklarována zpětně, s účinky ex tunc. Lhůta pro přiznání a placení daně však poplatníkovi začne běžet teprve od okamžiku, kdy je najisto postaveno, že byl v daném zdaňovacím období vlastníkem nemovité věci, tedy zpravidla od právní moci rozhodnutí, kterým je tato skutečnost deklarována.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2018, čj. 7 Afs 351/2018-32)

Volby do zastupitelstev obcí: vyškrtnutí ze seznamu voličů; uzavření seznamu voličů

I. Orgán vedoucí stálý seznam voličů vychází zásadně z evidenčního údaje o trvalém pobytu občana, přičemž pro absenci materiálního pouta k obci jej může vyškrtnout (§ 28 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí) jen v případech, kdy je přihlášen k trvalému pobytu zjevně realizováno za účelem manipulace voleb obstaráním hlasů formálních voličů.

II. Uzavření seznamu voličů určuje jen obsah výpisu z tohoto seznamu, nikoli okruh osob, kterým svědčí u voleb aktivní volební právo (§ 33 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí).

(Podle usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 10. 2018, čj. 24 A 2/2018-10)

Stavební řízení: opatření na sousedním pozemku

Stavební úřad je dle § 141 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, oprávněn uložit ve veřejném zájmu vlastníkům sousedních nemovitostí, aby umožnili provedení prací ze svých pozemků či staveb. Toto oprávnění nelze rozšiřovat tak, že by zahrnovalo i uložení povinnosti strpět omezení vlastnických práv za účelem řádného užívání sousední stavby v průběhu stavebních prací.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, čj. 4 As 272/2018-34)

Právo na informace: žaloba proti opakovanému odmítnutí poskytnout informace

Žadatel o informace může ve věcech svobodného přístupu k informacím podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým povinný subjekt po předchozím zrušovacím rozhodnutí odvolacího orgánu znovu odmítl požadovanou informaci poskytnout (§ 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím).

(Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, čj. 7 As 192/2017-35)

Státní památková péče: povinnost uzavřít dohodu o rozsahu a podmínkách provádění

Podle § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, má Akademie věd povinnost uzavřít dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů s oprávněnou organizací, které bylo uděleno platné povolení k provádění archeologických výzkumů ve smyslu téhož ustanovení.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018, čj. 1 As 78/2018-47)

Zdroj: Sbíрка rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Krajský soud v Ústí nad Labem se bude muset znovu zabývat návrhem na neplatnost hlasování ve volbách do zastupitelstva města Bílina

III. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Josef Fiala) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, neboť jím bylo porušeno základní právo stěžovatele na soudní ochranu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

I. Z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod je akceptovatelné, že účastníky řízení o návrhu na neplatnost voleb či hlasování (§ 90 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), jde-li o volby do zastupitelstev obcí, jsou jednotlivé volební strany, na jejichž kandidátních listinách figurovali zvolení kandidáti, a že tedy účastníky řízení nejsou jednotliví kandidáti, jejichž volba by byla zmařena, pokud by soud rozhodl o neplatnosti voleb či hlasování. Tito kandidáti mají možnost ovlivnit řízení o návrhu na neplatnost voleb či hlasování prostřednictvím volebních stran, za něž kandidovali a které se řízení účastní.

II. Volební soud neporuší právo na soudní ochranu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, odůvodní-li zamítnutí důkazního návrhu uplatněného osobou, která podala návrh na neplatnost voleb či hlasování (§ 90 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), současným naplněním dvou skutečností:

1) důkazní návrh byl uplatněn až po uplynutí lhůty pro podání návrhu na neplatnost voleb či hlasování, ačkoli nic nebránilo jeho uplatnění v této lhůtě,

2) provedení navrženého důkazu by vedlo k překročení zákonem určené lhůty, kterou má soud k rozhodnutí o návrhu na neplatnost voleb či hlasování.

Ústavní soud v souvislosti s právě posuzovanou věcí rovněž nepřehlédl, že jednotlivé krajské soudy posuzují odlišně otázku okruhu účastníků v řízení o neplatnosti voleb či hlasování ve volbách do zastupitelstev obcí. K tomu přistupuje skutečnost,

že ve volebních věcech není kasační stížnost přípustná, a proto nemůže postup soudů sjednotit Nejvyšší správní soud. Ústavní soud konstatuje, že účastníkem řízení o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva obce jsou dle § 90 odst. 2 soudního řádu správní ty volební strany, na jejichž kandidátní listině by byl zvolen alespoň jeden kandidát, nerozhodl-li by soud, že volby či hlasování byly neplatné, a nezávislí kandidáti představující sami volební stranu podle zákona o volbách do zastupitelstev, kteří by byli zvoleni, nerozhodl-li by soud, že volby či hlasování byly neplatné. Z těchto závěrů vyplývá, že v této konkrétní věci krajský soud nejednal jako s účastníky se všemi subjekty, kterým by účastenství svědčilo, ale tato skutečnost se stěžovatele nedotkla, a proto nemá vliv na posouzení důvodnosti ústavní stížnosti.

(Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 35/19)

Norské fondy znovu v České republice

Island, Lichtenštejnsko a Norsko. Státy nepatřící do Evropské unie a přesto velcí donoři zemí střední, východní a jižní Evropy díky jejich spolupráci na evropském jednotném trhu.

Prostřednictvím Fondů EHP a Norska přispívají státy Island, Lichtenštejnsko a Norsko ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Kladou velký důraz na posilování spolupráce ve formě sdílení a výměny zkušeností mezi nimi, tedy donory, a příjemci grantů. Česká republika je příjemcem norských fondů od roku 2004. Od té doby u nás bylo podpořeno přes tisíc zajímavých projektů za více než 6 mld. Kč. Tak proč toho znovu nevyužít?

Třetí programové období Fondů EHP a Norska 2014–2021 bylo v únoru 2019 otevřeno

Pět miliard Kč na vědu a výzkum, ochranu životního prostředí, kulturní dědictví a spolupráci v kultuře, veřejné zdraví, vzdělávání a spolupráci v justici bude zájemcům k dis-

pozici od jara 2019. Velice zajímavý je i fond pro bilaterální vztahy, který byl jako jediný již spuštěn a má za sebou své první kolo. To příští bude otevřeno na konci roku. Dále je možné se zapojit do různých studijních cest nebo do projektů, které na norské fondy navazují. Pro jejich aktuální stav a více informací je potřeba sledovat web norských grantů. Podmínkou spolupráce je najít si projektového partnera z Islandu, Lichtenštejnska anebo Norska a ukončit projekt do dubna 2024.

Kam cílit investice?

Příkladem jarních výzev může být investice do vzdělání. Žadatelé budou instituce od primárního po terciální vzdělávání s důrazem na odborné vzdělání. Podporovány budou především výměnné pobyty studentů či studií v zahraničí. Fond pro podporu aktivní-

ho občanského života podpoří neziskové organizace, jejichž náplní jsou základní demokratické hodnoty a participace ve veřejném životě. V oblasti životního prostředí bude podpora zacílena na ochranu ekosystému, biodiverzity, ochranu čistoty vody a vzduchu. Podpořeny mohou být i zajímavé pilotní projekty ve spolupráci s jedním z donorů celé soustavy fondů.

Norské fondy podpoří v 15 partnerských státech i místní kulturu. Program Kultura směřuje k revitalizaci kulturního dědictví. To může být movité i nemovité, ale jeho restaurace musí být udržitelná a musí podpořit místní regionální rozvoj či rozvoj cestovního ruchu. Druhá část podpory směřuje k současnému umění, jako je tanec, výtvarné umění anebo literatura. Podpora lidských práv ve spolupráci s Norskem, Lichtenštejnskem anebo Islandem směřuje k podpoře organizací potlačujících násilí, genderovou nevyrovnanost a inkluzi Romů, kde bude moci být podpořeno vzdělání, odpolední kroužky anebo například kooperace mezi školou a rodinou.

Podpora z norských fondů je velmi pestrá. Pro její další druhy a více informací sledujte webové stránky norských fondů a jejich garantů v České republice. Výzvy budou vyhlášeny v rozmezí od dubna do května 2019. Spolupracujte s Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem a využijte tuto jedinečnou možnost podpory pro vaši obec a její veřejný život.

*Mgr. Kateřina Kapková
sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu*

Country report České republiky jako zhodnocení Evropské komise pro rok 2019

Evropská komise představila své každoroční zhodnocení ekonomické a sociální situace jednotlivých členských států EU. Zveřejnění samostatných zpráv o jednotlivých zemích (tzv. Country Report) je zásadním krokem v rámci tzv. evropského semestru (každoročním cyklu koordinace hospodářských politik v EU). Evropská komise (EK) kladně hodnotí ve „Zprávě o České republice 2019“ (tzv. Country report) ekonomickou situaci v ČR, tedy zejména silný hospodářský růst, rostoucí objem investic a příkladný stav finančního sektoru. Na druhou stranu EK upozorňuje na přetrvávající výrazné rozdíly mezi ekonomickou a sociální situací v různých regionech ČR.

Letošní Zpráva o ČR se výrazně zaměřuje na investice. Zejména v rámci Přílohy D, která z pohledu EK popisuje hlavní investiční potřeby ČR. Letošní Zpráva o ČR včetně

Přílohy D představuje pro EK analytický podklad pro vyjednávání s ČR o evropských fondech na období 2021–2027. Popisuje, jaké cíle v jednotlivých politických cílech

(PO1- PO5) by měla ČR dosáhnout při implementaci budoucího programového období 2021+ s ohledem na již vydané návrhy nařízení EK k jednotlivým fondům (ERDF, ESF + a KF).

Politický cíl 1 – inovativní a inteligentní průmyslová transformace

Zde byly doporučeny EK nejvyšší investiční priority s cílem posílit kapacity v oblasti výzkumu, inovací a zavádění moderních technologií skrze zvýšení

atraktivitu a konkurenceschopnosti systému výzkumu, podpořit spolupráci a předávání znalostí mezi výzkumnými institucemi/akademickou obcí a podniky v prioritních odvětvích, zvýšit počet inovativních firem a začínajících podniků a podporovat investice do univerzit a středních škol s prioritou inteligentní specializace.

Jako další prioritní investiční potřeby byly určeny využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a orgány státní správy, a to s cílem rozšíření a urychlení elektronizace veřejné správy, a podpořit integraci a zavádění digitálních technologií do malých a středních podniků.

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků a podpory šíření a zavádění technologií, zejména s cílem podporovat podniky, aby získaly lepší pozici v hodnotových řetězcích, posílit kapacitu malých a středních podniků v oblasti výzkumu a inovace a podporovat internacionalizaci malých a středních podniků, aby mohly využívat nové obchodní příležitosti.

Byly také určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem rozvoje dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání, zejména s cílem poskytovat podnikům a výzkumným institucím nástroje pro přípravu a rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci.

Politický cíl 2 – Nízkouhlíková a zelenější Evropa – přechod na čistou a spravedlivou energetiku, zelené a modré investice, oběhové hospodářství, přizpůsobení se změnám klimatu a předcházení rizikům

Velmi vysoká energetická náročnost a špatná kvalita ovzduší vyžadují vysoce prioritní investice na podporu nízkouhlíkové a ekologičtější výroby energie, vyšší energetické účinnosti a většího množství obnovitelných zdrojů energie, zejména s cílem budovat kapacity na regionální a místní úrovni pro přechod na čistou energii, zvýšit energetickou účinnost a využívání obnovitelných zdrojů energie ve veřejných a obytných budovách, malých a středních podnicích, snížit emise skleníkových plynů a znečištění ovzduší nahrazením kotlů a zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie ve vytápění a chlazení.

Skládkování je stále nejčastěji využívaným způsobem nakládání s komunálním odpadem. **Byly určeny vysoce priorit-**

ní investiční potřeby za účelem zlepšení podpory přechodu na oběhové hospodářství, zejména s cílem podporovat opatření vedoucí k přechodu na oběhové hospodářství, přechod k větší míře prevence vzniku odpadu, jeho opětovné použití a recyklace.

Česká republika čelí negativním dopadům pokračujícího vytváření předměstí a environmentálně rizikových lokalit. **Byly určeny prioritní investiční potřeby za účelem zlepšení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění,** zejména s cílem podporovat zelenou infrastrukturu v městském prostředí, dekontaminovat a rehabilitovat průmyslové lokality a kontaminovanou půdu, včetně starých a nezákonných skládek.

Politický cíl 3 – Propojenější Evropa – Mobilita a propojenost regionální informační a komunikační technologie

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem vytvoření udržitelné, inteligentní, bezpečné a intermodální transevropské dopravní sítě odolné vůči změně klimatu, a zejména s cílem vybudovat a modernizovat hlavní železniční tratě transevropské dopravní sítě, zejména nedokončené/plánované úseky na čtyřech hlavních tranzitních korytech a ve spolupráci s ostatními zeměmi vybudovat chybějící části hlavní a komplexní silniční transevropské dopravní sítě a odstranit regionální rozdíly v přístupnosti transevropské dopravní sítě, zejména v jižní a severovýchodní části České republiky.

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem podpory udržitelné multimodální městské mobility a vytvoření udržitelných, intermodálních, vnitrostátních, regionálních a místních forem dopravy, a zejména s cílem podporovat inteligentní, propojenější a čistější systémy dopravy odolné vůči změně klimatu, podporovat udržitelné a účinné městské dopravní systémy včetně infrastruktury pro alternativní paliva ve městech a investovat do regionální a místní mobility řešící negativní externalitu z dopravy.

Mezi městskými a venkovskými oblastmi existuje hluboká digitální propast (pokrytí a využívání). **Byly určeny investiční potřeby za účelem zlepšení digitální propojenosti,** a zejména s cílem zavést meziuzlové sítě/páteřní sítě širokopásmové infrastruktury a podporovat opatření na straně poptávky podporující kabelo-

vá řešení pro vlastníky soukromých domů ve venkovských oblastech.

Politický cíl 4 – Sociálněji Evropa – provádění evropského pilíře sociálních práv

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem podpory účasti žen na trhu práce, poskytování individualizovaných služeb zaměstnanosti a posilování schopnosti pracovníků přizpůsobovat se, a zejména s cílem: podporovat pružné uspořádání pracovní doby, zvýšit počet míst v zařízeních péče o děti pro děti mladší 3 let, zlepšit dlouhodobou péči, včetně prostřednictvím rozvoje infrastruktury, zavést komplexní strategii pro dovednosti, podporovat celoživotní učení a uznávání dovedností, podporovat adaptabilitu pracovníků, včetně státních příslušníků třetích zemí, modernizovat instituce a služby trhu práce, včetně potřebné infrastruktury, podporovat zdravé pracovní prostředí přizpůsobené starším osobám a nové postupy organizace práce, podporovat podnikatelské inkubátory, infrastrukturu a zařízení pro samostatnou výdělečnou činnost, mikropodniky a podniky/vytváření pracovních míst a sociální inovace, se zaměřením na sociální podniky.

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem podpory začlenění a rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání a odborné přípravě a posílení jejich významu pro trh práce, zvláště v zůstávajících regionech, a zejména s cílem posílit rovný přístup k vysoce kvalitnímu inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich dokončení, včetně prostřednictvím vhodné infrastruktury a cílené podpory pro účastníky vzdělávání ze socioekonomicky znevýhodněných skupin, jako jsou např. lidé se zdravotním postižením nebo Romové, řešit nerovnosti v oblasti vzdělávání mezi školami a regiony a podporovat osvojování klíčových kompetencí ad.

Byly určeny vysoce prioritní investiční potřeby za účelem podpory socioekonomické integrace nejchudších osob a zlepšení přístupu k sociálním službám, službám zdravotní péče a službám dlouhodobé péče s cílem snížení nerovností v oblasti zdraví, včetně prostřednictvím rozvoje infrastruktury, a zejména s cílem dále podporovat koordinovaný přístup k socioekonomické integraci sociálně vyloučených osob, např. Romů, podporovat deinstitucionalizaci péče zejména pro děti mladší tří let, osoby se zdravotním

postížením, starší osoby a osoby s mentálním postižením, podporovat spolupráci mezi zdravotními a sociálními službami, posílit a zlepšit přístup k primární péči, zejména pro zranitelné skupiny, integraci péče a prevence.

Politický cíl č. 5 – Evropa bližší občanům díky podpoře udržitelného a integrovaného rozvoje městských, venkovských a pobřežních oblastí a místních iniciativ

V některých regionech došlo ke konvergenci, avšak vnitřní rozdíly stále rostou. Investice politiky soudržnosti musí v plné míře využívat potenciál integrovaných územních nástrojů (integrované

územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) za účelem řešení problémů v oblasti územní soudržnosti a zajištění místně orientovaného přístupu. Byly určeny investiční potřeby s cílem posílit integrovaný sociální, hospodářský, kulturní a environmentální rozvoj, udržitelnou dopravu a dopravní propojení, zejména s cílem snížit nerovnosti mezi regiony a v rámci městských oblastí prostřednictvím rozvoje pilířů hospodářské činnosti a vytvořením nezbytných vazeb s okolními oblastmi v rámci ITI ve vybraných velkých městech a regionálních centrech, včetně vytváření vazeb s okolními oblastmi, transformace uhelných regionů, kterou na národní úrovni představuje strategie orgánů České republiky

nazvaná „RE:START“, podporovat inovace ve výkonnějších jižních regionech s cílem zabránit pasti středně vysokých příjmů, pokud jde o venkovské oblasti, podporovat jejich rozvoj na základě jejich integrovaných strategií územního rozvoje.

Zpráva o ČR přináší cenný pohled zvenčí a bude využita při přípravě Národního programu reforem a Konvergenčního programu, které bude vláda ČR schvalovat na přelomu dubna a května tohoto roku. Celou Zprávu o ČR naleznete na webových stránkách www.vlada.cz.

Mgr. Lucie Kořínková
sekce pro regionální rozvoj a zahraniční vztahy Kanceláře Svazu

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Územní partneři usilují o lepší budoucnost

Svaz měst a obcí sezval společně s partnery usilujícími o hospodářskou, ekonomickou a sociální soudržnost řídicí orgány operačních programů ministerstev nejvíce ovlivňující rozvoj našich regionů.

Jaká bude muset být míra spolufinancování projektů ze strany žadatelů u dotací po roce 2021? Bude ve všech regionech stejná? Jaké projekty bude Evropská unie v České republice podporovat? Tyto i další palčivé otázky pokládali zástupci Svazu, Asociace krajů, Sdružení místních samospráv, Spolku pro obnovu venkova, Národní sítě MAS a České biskupské konference zástupcům ministerstev, která mají největší vliv na rozvoj venkova a měst a obcí v České republice v oblasti zemědělství, životního prostředí, školství, podnikání, sociálních věcí a dalších.

Cílem společného jednání byla nejen vzájemná informovanost všech subjektů a znalost postupů všech partnerů vedoucí k posunu příprav na budoucím programovém období kupředu, ale zejména koordinace a kvalita spolupráce, kterou všechny subjekty zodpovědné za regionální rozvoj krajů, měst a obcí či venkova směrem k ministerstvům představují. Takovýto společný

postup je jedinečnou ukázkou důležitosti cíle a odhodlání všech partnerů ho společně a zároveň i specifickými cestami naplnit.

Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo školství a Ministerstvo práce a sociálních věcí s partnery diskutovalo o možnostech nastavení programového období jako celku. Zejména při nastavování integrovaných nástrojů ITI a CLLD je nezbytně důležité financování multifundové, tedy z více operačních programů najednou. I s po-

mocí takovýchto strategických a cílených investic do území, rozdělených podle potřeby, zmenšujeme hospodářské rozdíly mezi regiony. Ve svém úsilí nepolevíme a pro žadatele evropských dotací žádáme ty nejlepší podmínky i nadále!

Mgr. Kateřina Kapková
sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Jednání Generálních sekretářů a ředitelů CEMR

Jak propojit cíle udržitelného rozvoje (SDG's) s politikami Evropské unie, národních států a praktickou podobou regionálního rozvoje v městech, obcích a regionech a květnové volby do Evropského parlamentu – o tom diskutovali zástupci národních asociací reprezentující místní a regionální samosprávy na jednání Rady evropských obcí a regionů (CEMR) ve dnech 25. a 26. března 2019 v Bruselu. Svaz reprezentovala výkonná ředitelka Radka Vladyková a ředitelka sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Gabriela Hůlková.

Agenda udržitelného rozvoje 2030 a Cíle udržitelného rozvoje

Pro většinu občanů jsou pojmy udržitelný rozvoj nebo cíle udržitelného rozvoje (SDG's) pravděpodobně neznámé nebo přinejmenším zahalené závojem, za kterým si neumějí představit nic konkrétního a prakticky využitelného. A přeci je udržitelný rozvoj základní podmínkou pro udržitelnost kvality našeho života a naší civilizace, což se týká každého člověka, který cítí odpovědnost za sebe, svou rodinu (i tu budoucí) a společnost.

Agenda udržitelného rozvoje 2030 je globální strategie, kterou přijaly v r. 2015 členské státy OSN. Jejím cílem je zajištění důstojného života pro všechny, kterého lze dosáhnout pouze tehdy, pokud jsou rozvojové problémy řešeny komplexně při aktivním zapojení všech zemí, jak rozvojových, tak těch rozvinutých včetně ČR. Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 je rozpracována v tzv. Cílech udržitelného rozvoje (SDGs). Tyto cíle, je jich celkem 17, jsou velmi konkrétně formulované a reagují na současné problémy v globálním i lokálním měřítku (více na <https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>). Zároveň klíčovou roli v udržitelném rozvoji hrají obce a města jako aktéři místního rozvoje, kterým je věnován cíl 11 „Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města“. V České republice se SDGs promítly do Strategického rámce Česko 2030, který jako zastřešující strategie udává směr ČR na příští desetiletí.

Klíčem k úspěchu této celosvětové strategie je její implementace do politik jednotlivých zemí na národní úrovni a také (především) do každodenní praxe regionů, měst a obcí, což je jediný způsob, jak zabránit tomu, aby SDG's nezůstaly jen na papíře. Sama Evropská unie nyní propojuje SDG's se svými politikami, členské země je promítají do svých národních strategií.

Rada evropských obcí a regionů vytváří platformu pro výměnu zkušeností a spolupráci svých členů v oblasti udržitelného rozvoje a na evropské úrovni se jí podařilo prosadit, aby implementace SDG's byla realizována za spolupráce evropské, národní, regionální a místní úrovně. CEMR inicioval a podporuje několik iniciativ, které prakticky pomáhají městům v realizaci aktivit udržitelného rozvoje. Je to např. Referenční rámec pro udržitelná města (RFSC – Reference Framework for Sustainable Cities), což je on-line nástroj (www.rfsc.eu), který pomáhá místním samosprávám, které začínají nebo již realizují proces udržitelného městského rozvoje. RFSC nabízí pomoc při zpracování městské strategie, která zohledňuje cíle udržitelného rozvoje, nebo nabízí zpětnou vazbu, jak jsou města úspěšná při naplňování již existujících strategií, a to v pěti oblastech: územní plánování, veřejná správa, sociální, ekonomická a environmentální oblast. Toolkit je využitelný pro města a obce různých typů a velikostí – od městských částí, až po metropolitní oblasti. Je možné jej využít zdarma a bez nutnosti nějakých formálních závazků.

Vaše město nebo obec může provést cestou k udržitelnému rozvoji v České republice již zavedená Místní agenda 21 (<https://ma21.cenia.cz/>), jako nástroj pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Místní agendu 21 aplikuje již víc než 80 obcí a měst a téměř 100 obcí se o tento nástroj zajímá.

Manifest pro místní a regionální Evropu

Ve dnech od 23. do 26. května 2019 se v členských zemích Evropské unie uskutečnila volba do Evropského parlamentu. Čeští občané si budou vybírat své zástupce do Evropského parlamentu ve dnech 24. a 25. 5. Poslední volba do Evropského parlamentu proběhla r. 2014 a dnes žijeme již v odlišné Evropě než

před pěti lety. Evropa prošla migrační krizí, jejíž důsledky řeší dodnes, čelí klimatickým změnám, která v plné míře v podobě sucha dopadly i na Českou republiku, integrita Evropské unie prochází zkouškou brexitu, hledá nový modus operandi svého fungování a demokratické systémy členských zemí se potýkají s atakami populistických či extrémistických hnutí. Zodpovědnost za budoucí vývoj našeho kontinentu, která leží před budoucími europoslanci, je tedy obrovská.

Rada evropských obcí a regionů zpracovala Manifest pro místní a regionální Evropu, jehož cílem je upozornit politickou scénu, kandidáty jednotlivých politických stran i širokou veřejnost na důležitost nadcházejících voleb, které se bohužel nejen v České republice potýkají tradičně s nízkou volební účastí. Manifest zároveň apeluje na budoucí evropské politiky, aby při své práci zohledňovali klíčovou roli místních a regionálních samospráv jako volených orgánů veřejné správy při implementaci evropských politik a aby legislativní opatření vytvářeli již od počátku v těsném partnerství s městy, obcemi, regiony a jejich asociacemi, které je reprezentují.

Generální sekretáři a ředitelé národních asociací místních a regionálních samospráv se shodli na důležitosti distribuovat Manifest mezi kandidáty a budoucí politiky Evropského parlamentu s cílem zvýšit jejich povědomí o roli samospráv a důležitosti vzájemné spolupráce.

*Mgr. Gabriela Hůlková
sekce regionálního rozvoje a zahraničních
vztahů Kanceláře Svazu*

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Návštěva delegace ze Zakarpatské oblasti v ČR

Dne 10. dubna jsme v Kanceláři přivítali zástupce Zakarpatské oblasti, kteří přijeli do České republiky na pozvání starosty a senátora Tomáše Jirsy a v rámci iniciativy Svazu na podporu spolupráce českých obcí a obcí Podkarpatské Rusi, která se setkala s velkým ohlasem mezi českými městy a obcemi. Cílem návštěvy bylo nejen seznámit kolegy ze Zakarpátí s fungováním obcí a veřejné správy v ČR, ale také prodiskutovat další kroky budoucí spolupráce.

Ukrajinskou delegaci vedl Vasyl Khudynets, zastupitel krajské oblasti Zakarpátí, a starosta města Koločava Yurii Klyvets. Za Svaz delegaci přivítal ředitel legislativní a právní sekce Pavel Drahovzal, který zároveň představil systém veřejné správy a kompetence obcí České republiky. V rámci následné diskuse se hosté zajímali především o fungování obecní policie, jakým způsobem je organizovaná, financovaná a jaké má kompetence.

Část programu byla věnována financování a tvorbě obecních rozpočtů, kterou představil náměstek primátora města Děčína Jiří Anděl. Téma financování obcí ukrajinskou delegaci velmi zajímalo, o čemž svědčila řada dotazů směřujících např. k financování přenesené působnosti (kterou

městům na Ukrajině stát ani z části nehradí), zadávání veřejných zakázek nebo k dotačním programům státu.

Na Ukrajině již několik let probíhá reforma veřejné správy spojená s decentralizací kompetencí na samosprávné úrovni. V rámci této reformy je plánováno nastavit obdobný systém jako je v ČR, tj. dvouúrovňová veřejná správa založená na krajské a obecní samosprávě. Součástí reformy jsou navrhovány i změny ve financování obcí, kde stát chce motivovat ukrajinské obce prostřednictvím rozdělení daňových příjmů a jejich redukce, aby se sdružovaly. Ukrajínští kolegové hovořili o tom, že systém financování obcí na Ukrajině byl stabilní do té doby, než začala decentralizace ve veřejné správě, která do tohoto systému vnesla chaos.

Ukrajinský stát se pokouší obcím instalovat stejný systém financování, jako máme v ČR, ale pouze pro obce, které mají více než 5 tisíc obyvatel, čímž chce podpořit slučování obcí.

Od financování obcí a nastavení efektivního systému výkonu samosprávy se program přirozeně posunul k tématu k meziobecní spolupráce a projektu Svazu Centra sdílených služeb, které představil ředitel projektu CSS Pavel Ralaus.

V závěru návštěvy byly prodiskutovány kroky potřebné k nastartování spolupráce spočívající ve vzájemné koordinaci při zprostředkování spolupráce mezi českými a zakarpatskými obcemi. Dalším počinem bude uspořádání semináře pro zástupce obcí na Zakarpátí, který se zaměří na předávání zkušeností v oblastech, které zakarpatská strana zvolí.

*Mgr. Gabriela Hůlková
sekce regionálního rozvoje a zahraničních
vztahů Kanceláře Svazu*

Spolupráce s obcemi ze zemí Východního partnerství

Iniciativa Evropské komise „Starostové pro ekonomický růst“ (Mayors for Economic Growth – M4EG) hledá odborníky z obcí EU, kteří by se zúčastnili zahraničních cest a podpořili tak výměnu zkušeností s 5 obcemi ze zemí tzv. Východního partnerství. Cílem těchto výměn je podpora realizace jejich Plánů místního ekonomického rozvoje. Termín pro podávání přihlášek byl prodloužen až do poloviny května 2019. Zahraniční cesty by měly trvat 4–5 dní a uskutečnit se v průběhu roku 2019.

Tři obce již byly vybrány pro realizaci výměnných pobytů. Uvádíme i nástin témat jejich plánů ekonomického rozvoje:

- Polotsk (Bělorusko) – Vytvoření místního centra pro podporu cestovního ruchu a systému informačních technologií
- Telenesti (Moldavsko) – Vytvoření Agri-Business Industrial Parku
- Baghdati (Gruzie) – Organizace festivalů/veletrhů zaměřených na podporu místních produktů

Zájem zapojit se do projektu mají i obce:

- Kutaisi (Gruzie) – Rozvoj portfolia investic dle standardů EU
- Pniv (Ukrajina) – Organizace v oblasti zemědělství (družstva) a podpora a rozvoj podnikání
- Ashtarak (Arménie) – Vytvoření centra

na podporu PR a marketingu, které by sloužilo pro potřeby obce Ashtarak, včetně podpory v oblasti cestovního ruchu a zpracování potravin

Náklady na ubytování a cestu expertů ze zemí EU budou hrazeny z prostředků iniciativy M4EG. *Podrobnější informace o výzvě, včetně instrukcí k zapojení do spolupráce najdete na www.smocr.cz.*

Kontaktní osoby pro bližší informace – Mayors for Economic Growth: Julia Dzingailo j.dzingailo@m4eg.eu, Peter Korsby: p.korsby@m4eg.eu, Olivier Baumard Olivier.Baumard@cce-cemr.org

České obce mohou podávat náměty na realizaci rozvojových projektů v prioritních zemích ZRS ČR

16. dubna 2019 se konal na půdě Ministerstva zahraničních věcí (dále jen MZV) seminář k představení nové Metodiky zahraniční rozvojové spolupráce České republiky, která je platná od ledna 2019. Metodika je zásadní dokument, který vymezuje roli a stanovuje postupy jednotlivých aktérů včetně místních samospráv, kteří se podílejí na realizaci aktivit či projektů zahraniční rozvojové spolupráce ČR (dále jen ZRS). Největší změnou, kterou metodika zavádí, je možnost realizátorů či jejich partnerů v prioritních zemích ZRS ČR předkládat náměty na budoucí projekty, a to bez vyzvání ze strany příslušných českých institucí.

Ve fázi přípravy projektů mohou nově realizátoři včetně českých měst a obcí nebo jejich partneři v prioritních zemích ZRS ČR předkládat náměty na budoucí rozvojové projekty. Podmínkou je, aby tyto rozvojové projekty spadaly do zastřešujícího programového rámce pro příslušnou prioritní zemi ZRS ČR. Náměty lze průběžně podávat zastupitelskému úřadu ČR v příslušné partnerské zemi. MZV si od této možnosti slibuje, že předložené projektové náměty povedou k širšímu zapojení aktérů, resp. tvorbě konsorcií, a tím ke komplexnímu řešení identifikovaných problémů partnera. Podporovány budou tedy spíše větší projektové náměty se sofistikovaným řešením, na jehož realizaci se bude podílet více realizátorů z odlišných sektorů. Pro účely předkládání projektových námě-

tů MZV vytvořilo formulář, který si lze vyžádat u zastupitelských úřadů ČR v příslušných zemích. Zastupitelské úřady ČR provedou do 30. 6. kalendářního roku preselekcí odevzdaných námětů, které následně předají k dalšímu vyhodnocení Odboru rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV a České rozvojové agentuře. Následně budou vybrané náměty předloženy k posouzení Pracovní skupině pro identifikaci projektových námětů, kde má Svaz své zastoupení. V rámci pracovní skupiny se mohou její členové vyjadřovat k předloženým návrhům, a tak ovlivňovat způsob formy realizace projektového námětu včetně určeného finančního nástroje k jeho realizaci (dotace, veřejná zakázka apod.). Proto, pokud budete předkládat projektový námět, nezapomeňte o té-

to skutečnosti informovat sekci regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Svazu. Oproti předešlému dokumentu nová metodika rovněž umožňuje realizátorům na základě jejich bezprostřední zkušenosti s realizací projektů v prioritních zemích ZRS ČR upozorňovat na přehodnocení či úpravu zastřešujících programů ZRS ČR v prioritních zemích tak, aby odpovídaly místní realitě. Podněty k přehodnocení programů lze podávat bez vyzvání skrze Svaz měst a obcí, nebo na příslušné zastupitelské úřady ČR. Poslední větší změna se týká fáze hodnocení, kde došlo k sjednocení standardů monitoringu zastupitelských úřadů ČR a České rozvojové agentury. MZV si slibuje od nové metodiky především narovnání a zrychlení interních procesů včetně určení rolí jednotlivých aktérů rozvojové spolupráce a zjednodušení identifikace projektových návrhů. Metodika je platná pro všechny nástroje ZRS ČR v souladu se Strategii zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018–2030.

*Mgr. Šárka Řechková
sekce regionálního rozvoje a zahraničních
vztahů Kanceláře Svazu*

S ministrem Tomášem Petříčkem o systému ZRS ČR

Ministr zahraničních věcí Tomáš Petříček se 15. dubna 2019 setkal s realizátory ZRS, mezi nimiž byli rovněž zástupci Svazu měst a obcí. V rámci společného setkání se vedla konstruktivní diskuse o funkčnosti systému zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Ministr Petříček realizátory ujistil, že zahraniční rozvojová spolupráce je nedílnou součástí zahraniční politiky ČR a jeho osobní prioritou. Dle něj MZV za posledních deset let vytvořilo transparentní předpoklady pro zodpovědnou realizaci rozvojové, transformační i humanitární pomoci v zahraničí. Dále uvedl, že jednou z priorit MZV bude navyšování podílu oficiální rozvojové pomoci, jenž má na základě mezinárodních závazků v roce 2030 činit 0,33 % HND a v současné době činí jen 0,15 % HND (r. 2017).

V rámci diskuse, ve které jednotliví realizátoři hovořili o svých zkušenostech s realizací rozvojových projektů a funkčnosti/nefunkčnosti systému, zástupkyně Svazu a garant Svazu pro oblast decentralizované rozvojové spolupráce Šárka Řechková upozornila, že projekty českých municipalit jsou především měkké projekty realizované v zemích Východního partnerství či Balkánu, kde oproti jiným akté-

rům české obce mohou uplatnit komparativní výhodu – jejich bezprostřední zkušenost s transformací veřejné správy a decentralizačními procesy. Zástupkyně Svazu v diskusi vyzdvihla lednovou iniciativu Svazu k navázání decentralizované spolupráce s partnery v Zakarpatské oblasti, v nejchudší části Ukrajiny, na kterou reagovalo přes 50 českých měst a obcí. Vedle toho Svaz má rovněž zkušenosti s realizací vlastních rozvojových projektů. V současné době je Svaz zapojen do mezinárodního projektu tzv. strategického partnerství uzavřeného mezi DG DEVCO a Radou evropských obcí a regionů (CEMR) – Platforma, jehož účelem je mobilizace evropských samospráv pro zahraniční rozvojové aktivity a efektivnější výstupy zahraniční rozvojové spolupráce v partnerských zemích EU. V rámci hodnocení systému zahraniční rozvojové spolupráce zástupkyně Svazu apelovala na větší podporu veřejného sektoru, resp.

především zvážení možnosti rozšíření palety finančních nástrojů určených na decentralizovanou rozvojovou spolupráci a na větší angažovanost zastupitelských úřadů ČR a MZV v propagaci nástrojů zahraniční rozvojové spolupráce ČR, které mohou využívat municipalit. Shodně s ostatními realizátory se přimluvila za dlouhodobou a kontinuální podporu ČR v prioritních zemích, především v zemích nízkopříjmových (jako jsou země Východního partnerství a Balkánu). Ministr Petříček uvítal pohled místní samosprávy na problematiku rozvojové spolupráce a zhodnocení funkčnosti systému a sdělil, že vidí další příležitost pro místní samosprávy v jejich zapojování do transformační spolupráce (jez je nedílnou součástí rozvojové spolupráce) a kde dle něj obce mohou plně využít své zkušenosti. Zároveň vyslovil přání, aby se společně jednání s realizátory přetavilo v pravidelnou aktivitu.

*Mgr. Šárka Řechková
sekce regionálního rozvoje a zahraničních
vztahů Kanceláře Svazu*

Školská komise, 21. února 2019, 2. dubna 2019 Praha

V únoru byla Školská komise informována o jednání na Ministerstvu školství, kde byly vypořádávány připomínky k novele konkursní vyhlášky. Svazu se podařilo prosadit zrušení závaznosti pořadí uchazečů doporučeného zřizovateli konkursní komisí.

V dubnu komise zasedala na ústředí České školní inspekce, a to společně se zástupci odborné pracovní skupiny pro školství a sport Sdružení místních samospráv a Ministerstva školství. Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal a náměstek Ondřej Andrys přednesli příspěvek na téma „Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2017/2018“. Následovalo vystoupení náměstkyně ministra školství Zuzany Matuškové „Reforma financování regionálního školství“, která spolu s dalšími zástupci ministerstva seznámila přítomné se způsobem, jak se reforma dotkne pedagogických a nepedagogických pracovníků. K tomuto tématu proběhla delší diskuse, při které byla zmíněna i otázka počtu dětí v mateřských školách, pojištění školáček a problematika inkluze.

Pracovní skupina obcí II. typu, 26. února 2019, Praha

Pracovní skupina se věnovala zejména problematice odpadového hospodářství, a to v souvislosti se zákazem skládkování a navýšením skládkovacího poplatku. Diskutována byla také problematika autorizace k zajišťování sdruženého plnění podle zákona o obalech, která by měla být poskytnuta i dalším společnostem. Aktuálně má autorizaci pouze společnost EKO-KOM. Účastníci jednání řešili možné dopady na obce v případě, že bude v sektoru zajišťování sdruženého plnění podle zákona o obalech konkurence. S velmi zajímavým příspěvkem z oblasti dobré praxe vystoupil předseda pracovní skupiny starosta Uchytíl. Jedná se o možnost legálního zabavování alkoholu v případě porušení vyhlášky o zákazu konzumace alkoholu na veřejnosti – viz *podrobný článek na str. 26, 27*.

Pracovní skupina se věnovala i problematice bezdomovectví a s ní související nevyhmatelnosti pokut u osob bez domova. Jednáním rezonovalo také téma institucionálních změn stavebního práva.

Komise pro informatiku, 7. března 2019, Praha

Na zasedání byl projednáván program konference ISSS, kde mělo KISMO společný blok se zástupci Komise Rady Asociace krajů ČR pro informatiku a s členy Parlamentu ČR. Aktuálně se doporučilo řešit zákon o právu na digitální službu. Dále byla projednávána problematika napojení na CMS 2.0.

Předsednictvo Komory obcí, 12. března 2019, Praha

Členové předsednictva Komory obcí se nejprve seznámili s aktuálními zprávami z oblasti legislativy. Podobně jako při krajských setkáních se i zde hovořilo pře-

Karel Rejchrt se podělil o svoje zkušenosti s **veřejně prospěšnými pracemi (VPP)**. Úřad práce požádal o čtyři místa, bez problémů získal tři. Problém je ten, že ÚP přiděluje osoby na VPP pouze na tři měsíce a zákoník práce neumožňuje opětovné zaměstnávání. Prodlužování smluv je tedy vlastně v rozporu se zákoníkem práce. O problému budou zástupci Svazu jednat s ředitelkou Úřadu práce. Pozornost byla na jednání předsednictva Komory obcí věnována také **společné zemědělské politice a programu rozvoje venkova**. Přítomní projednávali, jak mohou obce čerpat finanční prostředky z EU. Svaz požaduje, aby určité množství finančních prostředků z CLLD (komunitně vedený místní rozvoj) bylo vyčleněno přímo pro obce. Ministerstvu bude zaslán seznam aktivit, na které by tyto peníze mohly být cíleny.

Předsednictvo Komory obcí

devším o **rekodifikaci stavebního zákona**. Starostové zásadně nesouhlasí s institucionálními změnami navrhovanými ve věcném záměru tohoto zákona, jejichž výsledkem má být vyčlenění stavebních úřadů ze spojeného modelu výkonu státní správy, rušení stavebních úřadů a vznik Nejvyššího stavebního úřadu. Stavební řízení by mělo být zjednodušeno a zrychleno.

Hodně se diskutovalo také na téma **odpadového hospodářství**. Ministerstvo životního prostředí připravuje novelizaci zákona o odpadech, která by měla obsahovat posun termínu zákazu skládkování z roku 2024 k roku 2030. Základním důvodem je obava, že by Česká republika neměla v roce 2024 dostatek kapacit na materiální či energetické využití odpadu. Svaz je k dané problematice technologicky neutrální – *více k odpadovému hospodářství viz str. 20–22*.

Komora statutárních měst, 14. – 15. března 2019, Skalka

Pracovního jednání nových primátorů se zúčastnili David Sláma, zástupce Ministerstva vnitra, Miroslav Matej, zástupce Ministerstva financí, Zdeněk Semorád z Ministerstva pro místní rozvoj a odborník na správní právo Stanislav Kadečka. S ním přítomní hovořili o věcném záměru nového stavebního zákona – proběhla věcná diskuse o zachování či zrušení modelu spojené státní správy, která úzce souvisí se vznikem navrhovaného centrálního stavebního úřadu. Druhé téma diskutované se Stanislavem Kadečkou byly povinnosti a odpovědnosti primátorů.

Miroslav Matej seznámil primátory s rozpočtovými příjmy za rok 2018, jejich predikcí na rok 2019 a úvahami nad možnou úpravou rozpočtového určení daní.

Komora statutárních měst

David Sláma přinesl informace z Ministerstva vnitra. Rozebírala se analýza finančního krytí přenesené působnosti ze státního příspěvku, diskutovalo se o metodice, bude probíhat ověřování v praxi, např. v Pardubicích a na Kladně, zda se metodiky shodují. V rámci diskuse byli primátoři také seznámeni s podrobnostmi monitoru státní pokladny – www.monitor.statnipokladna.cz. Svaz může zajistit na toto téma speciální setkání pro primátory.

V další části jednání se projednávaly jednáci řady zastupitelstev, byla nabídnuta pomoc Svazu včetně projektu Efektivní správa obce a současně i metodická pomoc MV. Pan Janovský z pardubického magistrátu představil základní koncept ITI aglomerací pro využívání evropských prostředků v budoucím programovém období po roce 2020. Obecně o programovém období hovořil náměstek ministryně pro místní rozvoj Zdeněk Semorád.

Předsednictvo Komory měst, 9. a 10. dubna 2019, Postoloprty

Výjezdní jednání bylo rozděleno do dvou dnů. V odpoledních hodinách prvního dne proběhlo neformální setkání s poslancem Milanem Hniličkou, který přítomným představil návrh zákona o Národní agentuře sportu, jehož je autorem. Pro většinu starostů především středních měst je otázka financování sportu jednou ze zásadních otázek, a proto všichni ochotu poslance Milana Hniličky přijet do Postoloprty a o financování sportu si popovídat velmi uvítali. Následující den proběhlo klasické zasedání, kdy byly probrány materiály na nadcházející Předsednictvo Svazu a diskutována hlavní témata – novela

stavebního zákona, kontroly NKÚ, příprava Sněmu a volba do komisí a komor.

Předsednictvo Svazu, 16. dubna 2019, Praha

Členové Předsednictva Svazu na svém zasedání schválili navýšení členské základny,

kteří ke dni jednání čítá 2 754 obcí s více jak 8,4 mil. obyvateli. Detailně bylo projednáváno hospodaření Svazu k 31. prosinci 2018. Svaz v roce 2018 hospodařil s přebytkem hospodaření ve výši 3,5 mil. Kč, v něm je však zahrnut průběžný přebytek projektu CSS ve výši 3,8 mil. Kč, který bude čerpán v následujících obdobích. Schodek hospodaření bez zapojení výše uvedeného tedy činí 335 098,86 Kč. Mezi podstatné oblasti úspor ovlivňující hospodaření v roce 2018 patří náklady spojené se zahájením projektu ESO uvolněné z rezervního fondu, které byly kromě projektové žádosti uplatněny jako způsobilé náklady projektu. Dále pak nárůst členské základny, úsporná opatření v rámci roku nebo příspěvek na činnost pobočného spolku, který byl celý vrácen. Diskuse byla vedena i nad přípravou XVII. sněmu Svazu. Hodnocena byla únorová Právní konference, v příštím roce by se měla konat za obdobných podmínek jako v roce 2019, tedy ve spolupráci s advokátní kanceláří KVB. V závěru zasedání byli členové Předsednictva Svazu seznámeni se stavem realizace projektů Svazu a aktuálně projednávanou legislativou.

Předsednictvo Komory měst

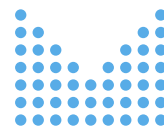
Oprava

V Informačním servisu č. 1 byl chybně zkopírován text k informaci o připraveném „termínovníku“ z dílny Ministerstva vnitra. Za chybu se omlouváme a uvádíme správnou upoutávku.

Ministerstvo vnitra pro starosty a účetní připravilo užitečný „termínovník“

Ministerstvo vnitra připravilo v rámci plnění opatření snižování regulační zátěže veřejné správy pomocníka, tzv. termínovník. Tento účetní a metodický nástroj je sestaven jako pomocný manuál zejména pro starosty a účetní malých obcí jako přehled závazných rozpočtových, inventurních, mzdových a individuálních termínů. V části individuálních termínů je možno vkládat vlastní položky, např. výplatní termíny, schválení účetní závěrky, rozpočtu a další.

Termínovník obsahuje i definici a způsob plnění jednotlivých povinností a další informační zdroje. Termínovník najdete jak na stránkách ministerstva, tak i na stránkách Svazu v rubrice Oblasti činnosti → Správa obce.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Navýšení limitu de minimis v odvětví zemědělské prvovýroby

Evropská komise zveřejnila nové nařízení Komise (EU) 2019/316, kterým se mění nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis v odvětví zemědělství. Nařízení je ke stažení na stránkách ministerstva i na stránkách Svazu pod záložkou Oblasti činnosti → Veřejná podpora. Na základě tohoto nařízení je možné od **14. března 2019** poskytovat podporu **de minimis v oblasti země-**

dělské prvovýroby až do výše 20 000 eur.

Kromě nárůstu individuálního limitu příjemce dochází také k **navýšení národního stropu** kumulativní výše podpory *de minimis* z dosavadního limitu 1 % roční produkce (v současnosti 48,34 mil. eur) na **1,25 %** odpovídajících částce **61,87 mil. eur**. Tato navýšení nepřináší pro členské státy žádné

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

dodatečné povinnosti oproti současnému stavu. Navýšené limity budou již od 14. března technicky zohledněny

v centrálním registru podpor malého rozsahu sloužícím k evidenci podpor de minimis. Z hlediska uživatelské práce s registrem nedochází k žádným změnám.

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Stavební úřady v obcích mohou získat peníze na výkony rozhodnutí

Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí dotací z nového pilotního programu s názvem Podpora výkonů rozhodnutí stavebních úřadů pro rok 2019. Stavební úřady díky ní mohou získat peníze na zajištění neodkladného odstranění stavby, nutných zabezpečovacích prací či na vyklizení stavby v souvislosti se stavebními pracemi. Ministerstvo má pro žadatele připraveno 60 milionů korun. V praxi často dochází k situacím, že vlastníci staveb nerespektují rozhodnutí stavebních úřadů a obce ve svých rozpočtech finance na výkon rozhodnutí stavebních úřadů nemají. Tyto peníze by obcím měly pomoci. Svaz tento počin ministerstva vítá, nicméně výši peněz nepovažuje za dostatečnou. Uvítal by i další tituly. Podle odhadu se takových staveb na území ČR nachází asi 300 až 400.

Hlavním cílem nového programu Ministerstva pro místní rozvoj Podpora výkonů rozhodnutí stavebních úřadů je finanční pomoc obcím, jejichž obecní úřady jsou obecními stavebními úřady, na zajištění výkonu rozhodnutí, které vydaly stavební úřady ve veřejném zájmu při plnění povinností ze stavebního zákona. Podpora je určena všem krajům včetně hl. m. Prahy pro jejich programy – projekty nacházející se na území příslušného kraje. Dotaci lze získat na výkony exekucí pravomocných a vykonatelných rozhodnutí podle stavebního zákona, ke kterým byl vydán

vykonatelný exekuční příkaz podle správního řádu, na stavby, zařízení a terénní úpravy, které svým závadným stavem ohrožují život a zdraví osob a zvířat.

Program se dělí na následující dotační tituly:

- Dotační titul č. 1 – podpora výkonů rozhodnutí provedených náhradním výkonem v případě zajištění neodkladného odstranění stavby nařízeného podle stavebního zákona,
- Dotační titul č. 2 – podpora výkonů rozhodnutí provedených náhradním výkonem v případě zajištění nutných zabezpečovacích prací na stavbě nařízených podle stavebního zákona,
- Dotační titul č. 3 – podpora výkonů rozhodnutí provedených přímým vynucením v případě zajištění neodkladného vyklizení stavby nařízeného podle stavebního zákona, ale pouze současně s jedním z dotačních titulů č. 1 a č. 2.

Podpora bude poskytována až do výše 100 % skutečně vynaložených způsobilých výdajů/uznatelných nákladů akce. Dolní limit dotace na jednu akci činí 50 tis. Kč. Jednotlivé dotační tituly mohou být spolufinancovány z rozpočtu krajů. Žadatelé mohou žádosti o podporu podávat do 31. května 2019.

Více informací k výzvě a způsobu podávání žádostí k výzvě najdete na stránkách ministerstva.

Zlatý erb – klání o nejlepší webové stránky zná vítěze

Na konferenci ISSS v Hradci Králové byly 1. dubna 2019 slavnostně vyhlášeny výsledky již 21. ročníku populární soutěže o nejlepší webové stránky a elektronické služby měst a obcí. Celkově se do soutěže letos zapojilo 435 webových stránek a projektů obcí a měst, včetně elektronických služeb a turistických prezentací. Soutěž oficiálně zaštitilo Ministerstvo pro místní rozvoj a aktivně se podílelo na koncepci i hodnocení jedné z populárních

V kategorii Smart City a nejlepší elektronická služba zvítězilo město **Brno** s projektem Elektronická identita Brno iD. Druhá skončila Ostrava s projektem Oficiální web města Ostravy k životnímu prostředí a třetí Cheb s projektem Mapa sociální pomoci města Cheb.

Zvláštní cenu ministryně pro místní rozvoj za nejlepší turistickou prezentaci v kategorii města a obce získaly **Karlovy**

Lovčice

Jihlava

kategorií – Ceny ministryně pro místní rozvoj za nejlepší turistickou prezentaci, kde mimo obcí, měst, regionů, krajů a turistických atraktivit soutěžily nově i certifikované organizace destinačního managementu. K úspěšnému průběhu realizace i hodnocení této kategorie výrazně přispěla agentura CzechTourism. Zaštitu soutěži poskytuje i Svaz měst a obcí, který se podílí i na oceňování vítězů.

V kategorii nejlepší webová stránka obce zvítězila obec **Lovčice**, druhá byla Lipová-lázně a třetí Provodov. V kategorii nejlepší webové stránky města zvítězila **Jihlava**, za ní se umístily Mohelnice a Bruntál.

Vary, v kategorii regionů **Turistický portál hlavního města Praha**, mezi turistickými atraktivitami uspěly webové stránky **hradu Radyně**. V nové kategorii organizací destinačního managementu se mezi krajskými organizacemi umístil nejlépe web **Jihočeské centrály cestovního ruchu**, mezi oblastními destinačními organizacemi zvítězily webové stránky **Sdružení Český ráj**.

I v letošním roce byla vedle tradičních kategorií udělena také „Zvláštní cena Jana Savického“ za nejlépe zvládnuté povinné informace, tentokrát zvlášť pro obce a města. Oceněna byla obec Lovčice a město Jihlava. Kompletní výsledky najdete na www.zlatyerb.cz.

Nejlepší realizace pozemkových úprav byly oceněny v soutěži Žít krajinou

Ve čtvrtek 21. března 2019 se v prostorách Senátu Parlamentu ČR uskutečnilo vyhlášení výsledků 12. ročníku soutěže Žít krajinou, kterou pořádá Státní pozemkový úřad (SPÚ) ve spolupráci

Společná zařízení, jako jsou mokřady, tůňe, ochranné nádrže, meze nebo výsadby jsou prevencí povodní i sucha. Jejich význam postupně roste v důsledku negativních dopadů klima-

se Stálou komisí senátu pro rozvoj venkova a s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy. Jejím cílem je ocenit nejúspěšnější realizace pozemkových úprav, které jsou komplexním a účinným nástrojem, jak vrátit krajině její schopnost vyrovnávat se s klimatickými změnami i vlivy zemědělské činnosti. Mají pozitivní přínos pro kvalitu životního prostředí a zvyšují i celkovou kvalitu života na venkově.

Soutěž oceňuje nejlepší navržené a vybudované realizace prvků plánů společných zařízení v krajině, jejich autory, organizátory a všechny další, kteří se o realizaci zasloužili. Ve 12. ročníku soutěže Žít krajinou se komisí představilo 41 projektů, z toho 21 projektů v kategorii Zelená a dopravní infrastruktura a 19 projektů v kategorii Tvorba a ochrana krajiny. Současně byla vyhlášena Cena Státního pozemkového úřadu a Cena veřejnosti, která je udělována projektu s nejvyšším počtem hlasů získaných ze strany veřejnosti prostřednictvím internetového hlasování.

tických změn. SPÚ má aktuálně ukončeno více než 2 400 komplexních a 2 900 jednoduchých pozemkových úprav na celkové rozloze téměř 1,5 milionu ha, což je více než 33 % výměry zemědělského půdního fondu. Úspěšně bylo dokončeno přibližně 98 % všech zahájených řízení. „Vzhledem k tomu, že jsou „v pohybu“, statisíce účastníků řízení, jedná se o výborný výsledek. Rozpracováno máme nyní 1 060 komplexních pozemkových úprav na výměře odpovídající 13 % zemědělské půdy. Pokud budu mluvit o investicích do krajiny, tak od vzniku SPÚ v roce 2013 jsme za více než 2,5 miliardy zpracovali návrhy pozemkových úprav a zrealizovali opatření za 7,5 miliardy Kč. Za těmito čísly stojí poctivá a profesionální práce jak úředníků, projektantů pozemkových úprav a staveb, tak i dodavatelů a patří jim za to opravdu velké poděkování,“ ocenil spolupráci ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu Martin Vrba.

Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a Českou zemědělskou univerzitou představil na počátku

letošního roku nové principy pozemkových úprav v podmínkách adaptace krajiny na klimatickou změnu. „Jedná se zejména o návrhy a dimenzování opatření na budoucí klimatické podmínky, zaměřeni se na akumulaci vody v krajině, návrhy a realizace závlah a zdrojů závlahové vody, řešení pozemkových úprav v několika na sebe navazujících katastrech najednou, vytváření systému polyfunkčních prvků, využívajících synergii při ochraně krajiny před suchem, povodněmi a erozí a v neposlední řadě prioritní řešení katastrů z oblastí postižených suchem,“ uvedl k dalšímu směřování SPÚ ředitel Vrba.

Výsledky 12. ročníku soutěže Žít krajinou

Kategorie	Vítězný projekt
Zelená a dopravní infrastruktura	Polní cesty HPC 1 v k. ú. Blížejev
Tvorba a ochrana krajiny	Vodní nádrž N4 v k. ú. Bílov
Cena Státního pozemkového úřadu	Biocentrum Na Bělkách v k. ú. Výrava a Libníkovice
Cena veřejnosti	Společná zařízení v katastrálním území Pančava

Blížejev

Žebrák

Výrava

Kalendář 2019

V rámci 26. ročníku mezinárodního veletrhu reklamy, polygrafie, obalů a inovativních technologií, který probíhal ve dnech 9. až 11. dubna 2019 v PVA EXPO PRAHA v Letňanech, proběhla i výstava Kalendář 2019, v rámci které vyvrcholil mj. 19. ročník soutěže Kalendář obce 2019. Dne 9. dubna 2019 byl slavnostně vyhlášen vítěz této soutěže, jímž se stalo **Veselí nad Lužnicí** s kalendářem Veselá kola. Příběh vzniku tohoto kalendáře je vskutku zajímavým. V roce 2018 vyhlásilo Infocentrum města první ročník soutěže „O nejhezčí Veselé kolo“. Její iniciátoři si kladli za cíl zapojit místní občany

Veselí nad Lužnicí

Kalendář 2019

Veselá kola

ny do výzdoby a oživení veřejného prostoru. Soutěže se mohl zúčastnit každý, kdo osázel květinami a nápaditě vyzdobil staré nepotřebné kolo, které následně umístil na veřejné prostranství ve městě. Kola byla poté hodnocena hlasováním veřejnosti i turistů na facebookových stránkách Infocentra. Součástí byla i soutěž pro návštěvníky města nazvaná „Vyfoť se a vyhrať“, v níž bylo možné získat cenu za fotografii s Veselým kolem. Do soutěže se zapojilo přes 56 autorů kol a s ohledem na tak velký ohlas účastníků soutěže se organizátoři celé akce rozhodli k vydání nyní již vítězného kalendáře.

Cenu Kalendář obce 2019 předávala za Svaz měst a obcí Marcela Štiková, předsedkyně Školské komise spolu s jednatelem a manažerem časopisu PRO města a obce Petrem Flegrem. Ještě jednou vítězi gratulujeme a doufáme, že další ročníky této soutěže budou přinášet stejně zajímavé jako doposud a již nyní obce pomalu přemítají o originálních nápadech na kalendáře obce pro rok 2020, neboť v tomto roce, stejně tak jako v letech předchozích, bylo utkání o vítězství mezi jednotlivými kalendáři na té nejvyšší a pro oko lahodné úrovni.

Hodnotily se také nejlepší dřevěné stavby roku

Nadace Dřevo pro život vyhlásila vítěze devátého ročníku soutěže o nejlepší dřevěnou stavbu roku 10. dubna 2019. „Dřevěné stavby prospívají našemu zdraví i planetě a chrání teplo domova. Proto je prostřednictvím naší ankety podporujeme,“ konstatoval při této příležitosti Stanislav Polák, ředitel Nadace dřevo pro život. Odborná porota i široká veřejnost vybraly ze 107 soutěžních staveb v 8 ka-

tegoriích 14 vítězů (8 cen veřejnosti, 6 cen odborné poroty). Soutěž představuje dřevěné projekty v mnoha různých podobách, od rodinného domu i srubu, přes dětské hřiště či rozhlednu až po dřevěný interiér. Každý z vítězů obdržel kromě finanční odměny 10 000 korun titul Dřevěná stavba roku v dané kategorii a diplom z dubového dřeva. Záštitu této akci poskytl také Svaz měst a obcí.

Výsledky 12. ročníku soutěže Žít krajinou

Soutěžní kategorie	Porota/veřejnost	Název díla	Soutěžící
Dřevěná hřiště – malá	Vítěz veřejného hlasování	Domek v korunách stromů	Penzion Uko
Dřevěná hřiště – velká	Vítěz veřejného hlasování	První volnočasový EKOPark Liberec	První volnočasový EKOPark Liberec, z. ú.
Dřevěné konstrukce – návrhy	Vítěz odborné poroty	TRANSBORDER NANTES	Huť architektury Martin Rajniš
	Vítěz veřejného hlasování	Rozhledna na Třemšíně	Ateliér Jan Brotánek
Dřevěné konstrukce – realizace	Vítěz odborné poroty	Hasičská zbrojnice Krásná Studánka	TOMIVOS s. r. o.
	Vítěz veřejného hlasování	Doubravka	Huť architektury Martin Rajniš
Moderní dřevostavby – návrhy	Vítěz odborné poroty	VENKOVNÍ UČEBNA	Huť architektury Martin Rajniš – David Kubík, Petr Štambach
	Vítěz veřejného hlasování	Dům s rodinným hnízdem	ARCHCON atelier, s. r. o.
Moderní dřevostavby – realizace	Vítěz odborné poroty	Tančírna	AKADEMIE Libchavy s. r. o.
	Vítěz veřejného hlasování	Tančírna	AKADEMIE Libchavy s. r. o.
Roubenky a sruby – realizace	Vítěz odborné poroty	NKP Dřevěnka Úpice	Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové
	Vítěz veřejného hlasování	Srub nad řekou Berounekou	Sruby Pacák s. r. o.
Dřevěné interiéry – realizace	Vítěz odborné poroty	BROADCOM Praha	Ing. arch. Libor Kaplan
	Vítěz veřejného hlasování	Roubenka v Krušných horách	OK PYRUS s. r. o.

Česko potřebuje 10 milionů stromů – jsou nejlepším lékem na nemocnou krajinu

Zástupci tří desítek organizací, institucí a firem v čele s Nadací Partnerství a Ministerstvem životního prostředí se 2. dubna 2019 setkali v Brně. Společně hledali možnosti, jak do české krajiny a měst vrátit miliony stromů a zlepšit odolnost Česka vůči změnám klimatu.

Neziskové organizace, soukromé firmy i státní správa se dnes přidali k nové celonárodní iniciativě, za kterou stojí Nadace Partnerství a rezort Ministerstva životního prostředí v čele s ministrem Richardem Brabcem a která by měla po celé České republice vysázet deset milionů stromů. Ty by měly pomoci zmírnit dopady stále intenzivnějšího sucha, půdní eroze, ztráty povrchových i podzemních vod nebo přehřívání měst. „Stojíme před možná největší výzvou v dějinách lidstva. Naším úkolem je připravit krajinu na změnu klimatu a vše, co s tím souvisí. A strom patří k těm nejúčinnějším nástrojům, které mají lidé k dispozici,“ uvedl ředitel Nadace Partnerství Miroslav Kundrata důvody vzniku iniciativy. Ta má za cíl spojit města, veřejný i firemní sektor, spolky i vlastníky

půdy. Ministr životního prostředí Richard Brabec zase potvrdil, že výsadba stromů a zeleně ve městech i ve volné krajině je velmi účinným nástrojem, jak zadržovat vodu tam, kde ji potřebujeme. Vedle toho ale stromy umějí ochlazovat naše města nebo zlepšovat kvalitu ovzduší, stejně jako pomáhají zpomalovat erozi půdy díky tomu, jak člení bloky orné půdy na menší celky. Stromy jsou podle ministra jedním z hlavních léků na nemocnou krajinu, která potřebuje pomoci.

Iniciativa se rozběhne na podzim letošního roku a navazuje na úspěšnou loňskou kampaň Stromy svobody 1918–2018,

Třicet organizací spolu s ministrem Richardem Brabcem v Otevřené zahradě.

Foto Nadace Partnerství

kteřá proběhla jako součást oslav výročí republiky. Hlavním cílem je podpora a propojení aktivních lidí a organizací, které výsadby stromů provádějí nebo je financují. Mezi účastníky úterního jednání nechyběli například zástupci odborných platforem arboristů, Svazu měst a obcí, Státního fondu životního prostředí, Státního pozemkového úřadu, Agentury ochrany přírody a krajiny, Mendelovy univerzity nebo řady ekologických nevládních organizací. Shodli se, že cíl

vysadit jeden strom za každého obyvatele Česka je reálný.

„Na webových stránkách iniciativy bude moci každý člověk zaregistrovat svou vlastní výsadbu. Bude to v podstatě jeho individuální příspěvek ke zvládnutí klimatické výzvy. Zároveň zde najde nejlepší praxi s výsadbou i péčí o stromy a také možnosti, jak a kde

na výsadbu stromů sehnat finance,“ dodal ředitel Kundrata s tím, že právě zapojení ministerstva, Státního fondu životního prostředí i soukromých a firemních dárců bude pro úspěch iniciativy klíčové.

Pokud máte zájem se společně s Nadací Partnerství podílet na rozjezdu iniciativy, kontaktujte Zuzanu Šeptunovou na adrese zuzana.septunova@nap.cz.

čerpáno z tiskové zprávy

Fota Nadace Partnerství

